

Seurakuntatervehdys⁺

LAPPEENRANNAN EVANKELIS-LUTERILAISET SEURAKUNNAT | lappeenrannanseurakunnat.fi | nro 4/2022

Retkelle luontoon

sivut 14–15

HILJAISUUDEN RETRIITILLÄ

sivut 8–9

UKRAINALAISLASTEN LEIRIPÄIVÄ

sivu 15

sivu 3

Laura Hienonen
päätoimittajaksi

sivu 7

Sosiaalipalvelujen
autotoiminta

sivu 11

Keskusteluja
kuolemasta

sivu 13

Kummipelaaja
Tiia Saarela

”Niin kauan kuin olen maailmassa, minä olen maailman valo.”

Joh. 9:5

Seurakunta-tervehdys⁺

7.9.2022, SYYSKUU
55. vuosikerta

JULKAISIJA
Lappeenrannan seurakuntayhtymä

PÄÄTOIMITTAJA
Mikko Ojanen

TOIMITUSSIIHTEERI
Eija Fabritius
puh. 040 3126 818
eija.fabritius@evl.fi
Koulukatu 12, PL 45
53101 Lappeenranta

TOIMITUSNEUVOSTO
Eija Fabritius, Atso Suopanki,
Keijo Martikainen, Mikko Ojanen,
Juha Eklund ja Marja Talikka

Lehteä jaetaan maksutta kotitalouksiin. Lehteä on mahdollista myös tilata kotiin maksutta seurakuntayhtymän viestinnästä.

Painosmäärä 48 000.
Seuraava numero ilmestyy 26.10.2022 vaaliextrana. Lehteen tulevat aineistot voi toimittaa osoitteeseen eija.fabritius@evl.fi 30.9.2022 mennessä.

LAPPEENRANNAN EV. LUT. SEURAKUNNAT⁺ KANNEN KUVA
Paula Savelius

PAINO
Lehtisepät Oy, Kouvolan paino

ILMOITUSMYNTI: KAAKON VIENTINTÄ OY / MEDIAMYNTI ETELÄ-KARJALA

Kirsi Ala-Outinen puh. 040 6485 973
Katja Broms puh. 040 6694 253
Tarja Karhu puh. 040 0854 661
Riku Kontio puh. 040 6755 649
Eetu Partanen puh. 040 6825 610
Anuriikka Poutala puh. 040 7075 107
Maarit Vento puh. 040 5540 036
Jukka Vilhunen puh. 040 8679 056
Myyntijohtaja Marja Niemikoski puh. 044 7381 417

sähköpostiosoite
etunimi.sukunimi@media.fi

PÄÄKIRJOITUS

Katse tulevaan

Suomen seurakunnissa alkaa valtuustokauden viimeinen syksy. Uudet valtuutetut valitaan 20.11.2022 seurakuntavaaleissa. Tärkeämpää kuin muistaa äänestyspäivä on muistaa, että ehdokasasettelu päättyy 15.9.

Seurakuntamme tarvitsevat uusia päättäjiä. Valtuutetut ovat päättämässä mihin suuntaan seurakuntamme halutaan kehittää.

Seurakuntavaaleissa ehdokasasettelusta vastavat asiamiehet, joiden nimet löytyvät seurakuntayhtymän vaalisivustolta lappeenrannanseurakuntat.fi/seurakuntavaalit.

”Hyviä päättäjiä tarvitaan seurakuntahallinnossa, kaikilla tasoilla. Lähde siis rohkeasti mukaan!”

Ehdokkaana voi olla kun

- täyttää 18 vuotta viimeistään 20.11.2022
- on seurakunnan jäsen viimeistään 15.9.2022
- antaa kirjallisen suostumuksen ehdokkaaksi asettumisesta
- on kristillisestä vakaumuksesta tunnettu
- ei ole vajaavaltainen

Valtuutettuna pääset päättämään mm. seuraavista asioista: kirkollisveroprosentista, siitä mihin seurakunnan rahoja käytetään, mitä virkoja seurakuntayhtymään perustetaan ja millaisia rakennushankkeita yhtymä tekee. Seurakuntaneuvoston jäsenenä pääset päättämään

mm. siitä mihin suuntaan seurakuntatyötä viedään, kuka valitaan seurakunnan virkaan ja mihin seurakunnan tiloja käytetään. Luottamushenkilöt äänestävät myös kirkolliskokousvaaleissa eli valitsevat maallikkoedustajat kirkon ylimpään päättävään elimeen. Kirkolliskokous päättää siitä, mihin suuntaan kokonaiskirkkoa viedään.

Hyviä päättäjiä tarvitaan seurakuntahallinnossa, kaikilla tasoilla. Lähde siis rohkeasti mukaan!

Myös Seurakuntatervehdyksen osalta katsomme tulevaisuuteen. Pitkäaikainen Seurakuntatervehdyksen päätoimittaja, rovasti Mikko Ojanen jää eläkkeelle. Seurakuntatervehdyksen u-

Atso Suopanki

tena päätoimittajana aloittaa pastori Laura Hienonen. Mikkoa haluamme kiittää päätoimittajuudesta, kiitos. Samalla haluamme toivottaa uuden päätoimittajan tervetulleeksi suuntaamaan lehteämme kohti tulevaisuutta heti seuraavasta numerosta lähtien.

Laura Hienonen ei astu ensimmäistä kertaa päätoimittajan vastuullisiin saappaisiin, sillä hän on toiminut Kyyhkysen päätoimittajana ja toimitussiihteerinä. Kyyhkynen on Helsingin yliopiston Teologian Ylioppilaiden Tiedekuntayhdistyksen (TYT) julkaisu. Laura tunnetaan pappina, joka haluaa katsoa tulevaisuuteen ja nähdä kirkon mahdollisuudet. Me siirrämme luottavaisin mielin päätoimittajuuden Lauralle.

HANNU HAIKONEN

Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja
Lappeenrannan seurakunnan kirkkoherra

LUOTTAMUSHENKILÖLTÄ

LÄHDE EHDOLLE JA VAIKUTA

HYVÄ SEURAKUNTALAINEN! Rohkaisen sinua lähtemään ehdokkaaksi seurakuntavaaleihin. Vaalit pidetään marraskuussa ja ehdokasasettelu päättyy 15.9. Seurakunnat ja seurakuntayhtymä tarvitsevat kaiken ikäisiä luottamushenkilöitä, niin nuoria, työssäkäyviä kuin senioreitakin. Olisiko sinulla kiinnostusta luottamustehtävään? Luottamushenkilönä sinulla on mahdollisuus vaikuttaa seurakunnan päätöksentekoon ja palveluntarjontaan. Pääset suunnittelemaan, kehittämään ja ohjaamaan seurakunnan toimintaa. Seurakuntavaaleissa pääset vaikuttamaan oman seurakuntasi tulevaisuuteen.

Ylin päättävän elin on seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto. Valtuusto päättää mm. kirkollisverosta ja seurakuntien taloudesta eli mihin rahat käytetään. Yhteisellä kirkkoneuvostol-

la on useita eri johtokuntia. Oman mielenkiintosi ja perehtyneisyytesi mukaan voit päästä vaikuttamaan mm. kiinteistöasiain-, sairaalasielunhoidon- tai varhaiskasvatuksenjohtokuntaan.

Luottamushenkilönä voit vaikuttaa myös seurakunnan työntekijävalintoihin ja uusiin virkoihin. Omasta puolestani on kiitoksen aika seurakuntalaisille, viranhaltijoille ja luottamushenkilöille. Olen saanut elämäni toivoa, rikkautta ja ystävyyttä luottamustehtävien hoitamisen kautta. Olen päässyt vaikuttamaan seurakuntani toimintaan ja tukenut viranhaltijoita heidän tehtävissään.

Jokaisella seurakuntalaisella on mahdollisuus vaikuttaa äänestämällä tulevissa seurakuntavaaleissa. Tule ehdokkaaksi ja äänestämään sellaisena kuin olet. Me kaikki olemme uskottuja, toivottuja sekä rakastettuja.

MARJA HOVI

Atso Suopanki

Seurakuntapastori Laura Hienonen aloittaa Seurakuntatervehdyksen päätoimittajana lokakuussa lehden ylimääräisessä seurakuntavaalinumerossa.

UUSI KASVO

Uusi sivu kääntyy

Laura Hienonen on Seurakuntatervehdyksen seuraava päätoimittaja.

Laura Hienonen, 40, on toiminut Lappeenrannan seurakunnan seurakuntapastorina yli 14 vuoden ajan, ensin kolme vuotta diakonia-työn ja lopun ajasta rippikoulun nuorisotyön pappina. Mikkeliläissyntyinen Hienonen sai kippinän pappeuteen 17-vuotiaana ollessaan isoveljensä jalanjäljissä ensimmäistä kertaa isosena.

— Eräänä kesäpäivänä päähäni pälkähti, että tuo papin työ voisi olla minulle sopiva homma, jonka kokisin tärkeäksi ja monipuoliseksi, hän sanoo.

Ylioppilaaksi päästyään hän haki Helsinkiin teologiseen ja pääsi sisään. Ajatus pappeudesta oli säilynyt, ja opiskeluvuosina ennakko-odotukset työn luonteesta muovautuivat.

— Minulla oli pappeudesta aika idealistinen kuva, kunnes opin, että työ voi olla tosi rankkaa, ja sille antaa kaikkensa.

Valmistumisen kynnyksellä Hienonen oli valmis lähtemään Helsingistä. Itä-Suomi kutsui puoleensa ja hän haki Mikkelin

ja Kuopion hiippakunnan avoimia virkoja, myös Lappeenrannan seurakunnasta.

— Valmistumispäivänä kirkkoherra Juha Tiuhonen soitti minulle, että minut oli valittu.

Hienonen sai seurakuntapastorin sijaisuuden ja hänet valittiin tämän jälkeen pysyvään virkaan.

”Papin työ voi olla tosi rankkaa, ja sille antaa kaikkensa.”

LAURA HIENONEN

Pitkän, samalla paikkakunnalla pysyneen pappisviran hyvänä puolena hän näkee sen, että paikkakuntalaiset ovat tulleet hänelle tutuiksi ja hän myös heille.

— Ensi vuonna rippikouluun tulevat ne ensimmäiset lapset, joita olen kastanut vauvana. Se, että voi kohdata samoja perhei-

tä uudestaan tällaisessa kohdassa on ehdottomasti hyvä juttu. Hän kokee lasten ja nuorten parissa työskentelyn itselleen erityisen tärkeäksi.

— Sitä kautta rakennetaan kirkon tulevaisuutta, jotta meillä on jatkossakin kirkon jäseniä ja ihmisiä, joille kirkko on tärkeä.

Lehtitöissä

Hienonen oli lukiossa mukana ryhmässä, joka palkittiin Helsingin Sanomien Päivä lehtimiehenä -kilpailussa.

— Pääsimme tekemään sivun Hesariin ja olimme palkintomatalla Brysselissä.

Hän oli samalla porukalla tekemässä Mikkelin paikallislehden, Länsi-Savon nuorten sivuja. Opiskellessaan Helsingin yliopistossa teologiaa hän opiskeli sivuaineena viestintää valtiotieteellisessä tiedekunnassa. Hän toimi Teologian Ylioppilaiden Tiedekuntayhdistyksen julkaisun, vuodesta 1853 ilmestyneen Kyyhkysen toimitussiihteerinä vuonna 2005 ja päätoimit-

tajana vuonna 2006.

Seurakuntatervehdyksen pitkäaikaisen päätoimittajan, Mikko Ojasen eläköitymisen kynnyksellä lehteen haettiin seurakuntayhtymän työntekijöistä uutta päätoimittajaa. Hienonen oli paras – ja ainoa – hakija.

— Olin vähän kaivannut jotain muutosta tähän työelämään ja ajattelin, että tuosta olisi jotain käryäkin, miten sitä voisi tehdä, hän kertoo.

— Minulla on tahto rakentaa kirkon tulevaisuutta ja uudistaa sillä tavalla, että nuoremmatkin sukupolvet kokisivat sen omaksi. Se ajatus liittyy myös Seurakuntatervehdykseen. Haluaisin tuoda sellaista kehitystä, että lehti olisi enemmän auki tulevaisuuteen ja että nuoremmatkin ihmiset tarttuisivat ja innostuisivat siitä.

Uudistusta

Hienonen näkee tiedotuslehden ikkunana seurakunnan ja muun yhteiskunnan välillä, mistä voidaan katsoa puolin ja toisin sisään. Hän toivoo, että lehden sisällössä tuotaisiin tulevaisuudessa entistä enemmän esille seurakuntalaisten näkökulmaa, heidän kokemuksiaan ja sitä, miten usko näkyy heidän elämässään.

— On tärkeää ymmärtää, että seurakunta ei ole työntekijät ja tämä organisaatio, vaan se on ihmiset, jotka muodostavat seurakunnan. Haluan, että lehdessä ei kerrota vain työntekijöistä ja seurakuntien toiminnasta, vaan myös seurakuntalaisten elämästä. Siitä, mikä heille on tärkeää ja mistä he ovat kiinnostuneita.

Päätoimittajana hän vastaa jatkossa lehden pääkirjoituksista, mutta hän haluaa olla myös kirjoittamassa mahdollisuuksien mukaan juttuja lehteen.

— Olen varaedustajana kirkolliskokouksessa ja hiippakuntavaltuustossa ja kiinnostunut siitä, miten kirkkoa rakennetaan ja millaisia päätöksiä tehdään. Tämä voisi näkyä myös lehdessä.

Hän ei usko Seurakuntatervehdyksen printtiversion häviävän mihinkään lähivuosiin, mutta ei myöskään kavahda ajatusta vain verkossa ilmestyvästä lehdestä.

— Haluan tukea journalistista työtä, sen takia tilaan ja maksan lehdistä. Se ei kuitenkaan välttämättä tarkoita, että haluan sitä paperia kotiin. On tärkeää, että meillä on hyvää ja tasokasta journalismia, mutta se, missä muodossa se on luettavissa, on toinen asia.

ATSO SUOPANKI

”MIKSI SEURAKUNTA-PÄÄTTÄJÄKSI KANNATTAA RYHTYÄ?”

ON MONTA hyvää syytä lähteä mukaan seurakuntavaaleihin:

1. Saa näköalapaikan seurakuntien monimuotoiseen elämään ja toimintaan.

2. On osallinen keskukselluissa ja päätöksissä siitä, millaista seurakuntien toiminta on tulevaisuudessa.

3. On mukana päätöksenteossa koskien seurakuntien käytössä olevia resursseja; työvoima, kiinteistöt, rahat.

4. Pääsee vaikuttamaan työntekijävalintoihin.

5. Saa toimia muiden seurakuntalaisten ”äänitorvena” seurakunnan hallinnossa.

6. Tutustuu uusiin, mukaviin luottamushenkilöihin.

7. Oppii tuntemaan paremmin seurakuntien työntekijöitä.

8. Saa mielekkäitä tehtäviä omaa elämäänsä monipuolistamaan.

9. Saa olla Jumalan työtoveri hänen seurakunnassaan!

Mika Kolehmainen

SARJAKUVA

SEURAKUNTAVAALIT 20.11.2022

synnitön syntinen ihminen

Asetu ehdolle sellaisena kuin olet.

#SEURAKUNTAVAALIT

Unelmien kirkko

Suomen suurimpaan yhteisöön mahtuu monin eri tavoin ajattelevia ihmisiä. Toinen toistamme kunnioittaen ja kuunnellen mahdumme kaikki samaan kirkkoon. Seurakuntavaaleissa voit olla tukemassa konkreettisesti unelmaasi siitä, miten seurakuntasi on läsnä monenlaisten ihmisten arjessa ja pyhässä. Vaikuta, sellaisena kuin olet.

ILMOITTAUDU EHDOKKAAKSI 15.9.2022 MENNESSÄ!

Ehdokkaaksi seurakuntavaaleihin?

Isoja ja pieniä päätöksiä, joilla on väliä

Kuka tahansa voi olla kirkkovaltuuston jäsen ja tavallisuus on oookoo, sanoo ex-valtuutettu Eveliina Lohko.

Koskaan ei pitäisi ajatella, että omalla äänellä ei ole merkitystä. Yhteisten asioiden hoitamisesta kiinnostunut **Eveliina Lohko** tietää tämän paremmin kuin useimmat jo omakohtaisen kokemuksensa vuoksi, sillä hänen paikkansa Lappeenrannan kaupunginvaltuustossa ratkesi viime vuonna arvalla.

Tasaaäniin päätyminen sinänsä ei ole harvinaista, mutta vain harvoin arvalla ratkotaan edustuspaikka.

– Ystäväni kanssa saatiin täsmälleen sama äänimäärä. Mie voitin sen arvonn.

Arpaonnesta jäi Lohkolle vähän ristiriitainen olo, sillä kaverin puolesta myös vähän harmitti. Jalkeenpäin muutama tuttu taas kävi pahoittelemassa, ettei ollut käynyt äänestämässä.

Lohkon mukaan yhteisiin asioihin vaikuttaminen on hänessä sisäänrakennettua. Erilaisia luottamustoimia on kertynyt vuosien varrella useita siitä lähtien kun hän ensimmäistä kertaa lähti mukaan seurakuntavaaleihin 18-vuotiaana silloisen Ylämaan seurakunnan ehdok-

kaana. Ja tuli valituksi.

Myöhemmin paikkakunta vaihtui, mutta luottamustehtävät saivat jatkoa Sammonlahden seurakunnassa.

– Haluan olla vaikuttamassa asioissa, jotka vaikuttavat miun elämään ja arkeen, Lohko perustelee innokkuuttaan kunnallisiin luottamustoimiin.

Tätä nykyä luottamustehtäviä alkaa olla jo sen verran, että tulevaisu seurakuntavaaleissa Lohko ei aio olla mukana.

– Omasta ajasta on pakko karsia, eikä ole myöskään reilua, että on mukana vähän joka paikassa muttei oikeasti missään. Jonkun verran pitää pystyä sitoutumaan, Lohko alleviivaa.

Seurakuntaan voi tukeutua kuka tahansa

Seurakuntavaaliehdokkuutta Lohko suosittelee jokaiselle, joka haluaa nähdä mi-
hän harmitti. Jalkeenpäin muutama tuttu taas kävi pahoittelemassa, ettei ollut käynyt äänestämässä.

– Vaikka luottamustehtävät ottavat jonkin verran omasta vapaa-ajasta, ne myös antavat aika paljon. Pääsee esimerkiksi tutustumaan erilaisiin ihmisiin.

Lohko korostaa, että kirkkovaltuutettu tekee tiivistä yhteistyötä muiden kanssa

Gloria Patria -joukkueemme.

JALKAPALLOA JUMALAN KUNNIAKSI

GLORIA PATRI on kirkkomme työntekijöiden ja luottamushenkilöiden jalkapalloturnaus, joka järjestetään vuosittain elokuun viimeisenä perjantaina jossain päin Suomea. 26.8.2022 turnaus pelattiin Hämeenlinnassa Pullerin kentällä. Mukana oli edellisvuosien tapaan myös Saimaan Risti -joukkue, jossa

pelasi Lappeenrannan seurakunnan työntekijöitä yhdessä muualta Mikkelin hiippakunnasta tulleiden joukkuetoverien kanssa. Mukana olivat erityisnuorisotyönohjaaja **Juho Karjalainen**, nuorisotyönohjaaja **Simo Horttanainen** ja **Ville Piira** sekä papit **Laura Hienonen** ja **Mika Kähkönen**.

Juho Karjalainen

MAINOS

Luottamustehtävät nipistävät jonkin verran vapaa-ajasta, mutta antavat paljon, kertoo Eveliina Lohko: "Ihmiset ja ihmisten toiminta yhdessä tekevät seurakunnan."

yhteisen hyvän eteen.

– Ihmiset ja ihmisten toiminta yhdessä tekevät seurakunnan.

Kirkkovaltuustossa päätetään kiinteistöistä, niiden hoidosta, koko seurakuntayhtymän talouden hoidosta, strategisista linjauksista ja painoaloista, niin omassa seurakunnassa kuin yhteisesti yhtymässä.

Yksi Lohkon tärkeimpiä motiiveja valtuutettuna toimimisessa on ollut johtoajatus siitä, että seurakuntatyöllä pyritään auttamaan kaikkia ja kohtelemaan kaikkia samanarvoisina. Päätöksenteko voi koskea suurta kokonaisuutta, kuten seurakuntien yhdistämistä tai vaikka kirkon syntymäpäivien suunnittelua. Hyvin konkreettisia tekoja ovat ruokakas-

sien jakaminen tai yksinäisten ihmisten luona vierailu diakoniatyössä.

– Sitä varten seurakunta miun mielestä on, että siihen pystyy tukeutumaan ja luottamaan. Se on merkityksellistä.

Lohko kehottaa kaikkia ehdokkuutta harkitseville lähtemään rohkeasti mukaan seurakuntavaaleihin. Varsinaisia erityistaitoja ei vaadita.

– Tavallisuus on oookoo, olen itsekin ihan tavallinen perheenäiti. Yhteisten asioiden päättämisessä tarvitaan kaikkia!

**LAPPEENRANNAN
EV.LUT. SEURAKUNNAT**

www.lappeenrannaseurakunnat.fi

TARVITSEMMEKO SITTENKIN SOTAA?

SOTA EUROOPASSA jatkuu jatkumistaan – kamalaa... Äiti opetti aikanaan, että hunoista asioista pitää osata etsiä myös hyviä puolia. Sotatilanteessa se tuntuu erityisen pahalta, mutta yrittänyt ei laiteta.

Sodan seurauksena maailmantalous on tällä hetkellä sekaisin. Uutisissa varoitellaan elintason huomattavasta laskusta täällä länsimaissa. Kuulostaa ikävältä, eikö? No itseasiassa ei. Nyt nimittäin näyttää vihdoin siltä, että länsimainen ylikulutus on kokenut kauan odotetun kolauksen. Vuosikymmeniä on eletty huolettomasti halvan ja likaisen energian turvin, kunnes...

Ylikulutusongelman ydin on ollut nimenomaan me länsimaat. Usein kuulee vedottavan Kaukoidässä tupruttaaviin tehtaaniipuihin suurimpana saastuttajana, mutta hymy hyytyy äkkiä, kun katsomme valtioiden päästölukemia asukasta kohden. Lisäksi länsimaissa totutun elintason ylläpitämiseksi tarvitaan idästä karrättyä edullista elektroniikkaa ja vaatteita. Näiden valmistuksessa syntyvät valtavat päästöt eivät juuri edes näy omien maidemme tilastoissa, vaan sysäämme päästöt itään huomattavasti heikompiensaisten lähimmäistemme murheeksi. Jeesus ei tykkäisi.

Harmittaa, että heikompiensaisten yhteiskuntalaiset joutuvat meneillään olevassa talouskriisissä kaikista tiukimmalle. He eivät ole voineet vaikuttaa siihen, että kansantaloudet ovat rakentuneet kestäättömällä energialla ja uusien energiantuototapojen löytämiseen ei ole vaivauduttu ohjaamaan riittäviä resursseja. Nyt on kuitenkin kestävä ja otettava opiksi osoittamalla kritiikki oikeaan kohteeseen.

Jostain syystä väijäämättä edessä olevat asiat tapahtuvat vasta silloin, kun on ihan pakko. Onhan myös allekirjoittaneella taipumusta jättää asiat, esimerkiksi kolumnin kirjoittaminen, viime tippaan. Joka kerta. On ihmeellistä, miksi luomakuntamme pilaaminen ja tulevien sukupolvien pelastaminen ei ollut ikinä riittävä syy kääntää laivaa. Orastavia merkkejä käännokestä on alkanut ilmaantua vasta nyt, kun fossiilienergian myyntituottoja käytetään olemassa olevien sukupolvien tappamiseen. Erityisen pahaa tekee oivaltaa, että odotetun muutoksen hinta on nyt Ukrainan kansan kärsimys.

Meidän on syytä pysähtyä ajattelemaan, miltä tuntuisi tuntea vuosisadan päästä, että julmuuksia tehtaillut Venäjän hallinto pelastikin teoillaan planeettamme tykkäämällä liikettä energiamurroksen rattaisiin. En usko, että kukaan haluaa seläistä ylistäen tunnustettavan. On noloa, että tällä hetkellä todella näyttää siltä, että vasta sodan hetkellä onnistumme etsimään keinoja kestävämpään energiantuotantoon.

Jeesuksen seuraajan olisi hyvä pohtia myös, emmekö todella saa perustavanlaatuisia muutoksia aikaan ilman sotaa. On aika toimia Vapahtajan esimerkkiä seuraten – uhrata pala omaa hyvinvointia ukrainalaisten ja luomakuntamme pelastamiseksi ja lopettaa tarpeellisten muutosten vastustaminen. Vaikka pahalta tuntuu.

ELMO

Kotikirkko-iltapäivä

Sammonlahden kirkolla,
joka toinen maanantai iltapäivällä.
Ensimmäinen Kotikirkko 12.9.2022.

Sinulle ikäihminen

Mitä kuuluu? Kiitos kysymästä...

HOKSAUTA MINUT!

ETSIVÄSSÄ vanhustyössä tuetaan ikääntyvien hyvinvointia Lappeenrannassa, Rautjärvellä, Ruokolahdella ja Parikkalassa. Eksoten johdolla kampanjoidaan Hoksauta minut -yhteydenottokorteilla. Esimerkiksi yksinäiset tai haastavassa elämäntilanteessa olevat ikäihmiset voivat palauttaa kortin maksuttu Eksotelle ja saada tukea ja ohjausta. Mikäli siis tunnet tarvitsevasi tukea, palauta tai lähetä Hoksauta minut -kortti ja sinuun otetaan yhteyttä. Hoksauta minut -kortti on valtakunnallisen IkäArvokas-hankkeen puitteissa kehitetty etsivän vanhustyön malli. Kampanjassa mukana ovat Etelä-Karjalan Muisti ry, kuntien liikuntatoimet, ev.lut. seurakunnat ja Eksote. Korteja on jaossa esimerkiksi Eksoten terveys- ja hyvinvointiase- milla, apteekeissa, kirjastoissa, kunnan liikuntatoimen paikoissa ja seurakuntien tiloissa.

SOTAINVALIDIPÄIVÄ KOKOSI JUHLAVÄEN MARIAN KIRKKOON

SOTAINVALIDIPÄIVÄ vietettiin Lappeenrannassa elokuun 18. päivä, samana päivänä kuin Sotainvalidien toiminta käynnistyi vuonna 1940. Lappeenrannan Sotainvalidien 80-vuotisjuhla siirtyi koronan takia kahdella vuodella, mutta se toteutettiin nyt sattuvasti ja sopivasti sotainvalidipäivänä. Päivä alkoi Marian kirkossa pidetyllä messulla sotilaspastoreiden **Aki Lasosen** ja **Ilpo Parviaisen** toimitamina.

Tilaisuus jatkui sotainvalidien juhlan, jossa lähetettiin ensin seppelpartio **Pirjo Kotosen** ja **Jukka Knuuttilan** viemänä. Sotainvalidien kymen piriin puheenjohtaja prikaatinkenraali **Kari Hietanen** totesi juhlapuheessaan, että sotainvalidien toiminta hiljenee jäsenten vähetessä ja osastojen toiminnan loppuessa, mutta vaikka se hiljenee, niin se jatkuu kunnioituksenamme ja muistoissamme

sekä perinneyhdistyksen muodossa.

Menneisyyteen katsoessaan Lappeenrannan osaston viimeisen puheenjohtaja **Kullervo Lehtonen** viittasi menneitten vuosikymmenten vilkkaaseen ja pyyteettömään toimintaan, jolla sotainvalideja ja heidän perheitään autettiin.

Tilaisuudessa huomioitiin ja palkittiin järjestön vapaaehtoisavustajia ja toimijoita vuosien varrelta standartein ja ansioreistein. Rovasti **Jorma Taipaleelle** ojennettiin tasavallan presidentin vahvistama sotainvalidien ansioristi. Monet yhteistyökumppanit muistivat kiitoksilla osaston tekemään työtä.

Tilaisuuden musiikista vastasi Rakuuna Soittokunta ja Ilpo Parviainen. Kanttorina toimi **Riina Tölli**.

KEJO MARTIKAINEN

Lappeenrannan Sotainvalidien koronan takia siirtynyt 80-vuotisjuhla pidettiin elokuussa sotainvalidien päivänä. Perinteiseen tapaan juhlan alussa lähetettiin seppelpartio Pirjo Kotosen ja Jukka Knuuttilan viemänä.

Vietämme diakonian juhlavuotta arjessa ja pyhässä

Vuonna 2022 tulee kuluneeksi 150 vuotta ensimmäisestä suomalaisesta diakonissan vihkimyksestä.

Viipurissa syyskuun 1. päivänä 1872 vihittiin **Matilda Hoffman** diakonissaksi Pietari-Paavalin kirkossa. Sisar Matilda työskenteli Viipurin diakonissalaitoksen palveluksessa koko työuransa.

Juhlavuosi nostaa esiin diakonian toimijat
Juhlavuotena nostetaan esiin diakonian vihkimysvirkaa, ammatillista diakoniatyötä ja kaikkia diakonian toimijoita. Jokainen kristitty omalla paikallaan toteuttaa diakoniaa arjen lähimmäisyytenä.

Seurakuntien diakoniatyö on ollut aina vahva osallistaja ja vapaaehtoistoiminnan organisoija, joka on aktivoitunut seurakuntalaisten lisäksi myös kirkkoon kuulumattomia toimimaan yhteiseksi hyväksi. Diakoninen kirkko innostaa toteuttamaan lähimmäisenrakkautta ja edistämään ihmisarvoista elämää. Katso diakonian juhlavuosi 2022 videoita YouTubeista ja kuuntele **Pekkan Simojoen** Juhlalaulu: Käsin teologiaa

Lappeenrannan ev.lut. seurakuntien diakonia järjestää juhlavuoden kunniaksi diakoniaa esittelevän näyttelyn
Näyttely kertoo diakoniasta Lappeenrannan seurakuntien

alueella ja yhtymässä niin vuosien varrelta kuin nykyisin. Näyttely kiertää seurakunnissa ja Päiväkeskus Tikankulmassa.

Joutseno
• Näyttely esillä 2.10-9.10.22 seurakuntakeskuksessa, Penttiläntie 5. Avoimna toimistojen aukioloaikoina ma-pe 9-14 sekä sunnuntaisin jumalanpalvelusten jälkeen.
• Su 9.10. vanhusten viikon messu Joutsenon kirkossa, jonka jälkeen kahvitilaisuus sekä näyttelyyn tutustumisen.

Lappeen ja Lappeenrannan seurakunta: Lappeen kirkko
• Lappeen kirkossa näyttely alkaa lähimmäisen sunnuntaina 11.9. ja on yleisölle avoinna jumalanpalveluksen jälkeen klo 11-13. Näyttely on Lappeen kirkossa yleisölle avoinna ja diakoniatyöntekijöitä on myös paikalla lähimmäisen sunnuntain lisäksi täsmäpäivinä: ma 12.9., ti 13.9. ja ke 14.9. kello 12-15.

Lauritsalassa seurakuntakeskuksella 25-29.9. tuona aikana järjestettävien tapahtumien yhteydessä. Seuraa ilmoitteluamme verkkosivuilla ja Facebookissa.

Juhlavuosi 2022

KIRKON DIAKONIA

Oikeus ihmisarvoiseen elämään

Sammonlahden kirkolla näyttely on auki 11.10-16.10.2022 tilaisuuksien yhteydessä, katso- maan pääsee myös seurakunta- toimiston aukioloaikoina.

Tikankulmassa päiväkeskuksen aukioloaikoina. Aikoja voi tiedustella 0400 542654 tai seurata ilmoittelua Facebookissa ja päiväkeskuksen infonäytöllä.

Liikkuvien sosiaalipalvelujen autolla voi vaihtaa kuulumisia kahvikupin äärellä.

Apua autosta käsin

Ihmiä kohdataan asuntoautolla ympäri Lappeenrantaa.

Syksyllä käynnistyy seurakuntien diakoniatyön ja yhteistyökumppanien liikkuvien sosiaalipalvelujen auto toiminta. Auto liikkuu Lappeenrannassa asiakaslähtöisesti kaupungin eri osissa, haja-asutusalueilla ja maaseudulla, missä palveluihin hakeutuminen voi olla haastavaa.

Kun elämisen kulut ovat kallistuneet ja koronakin vielä vaikuttaa, kaikki eivät tule enää konttoreihin. Sen sijaan, että odottaisimme ihmisten tulevan, haluamme tällä kokeilulla mennä heidän pariinsa, diakoni **Ari Tuomikoski** sanoo.

Jos kaipaa kontaktia, haluaa vaihtelua päivään tai voi olla asiaakin, mutta se ei ole välttämättä, voi tulla vaikka juomaan kupposen kahvia.

Autossa on mukana seurakunnan ja yhteistyökumppaneiden, kuten Eksoten työntekijöitä. Hankkeen lähtökohdaksi on eri seurakuntien diakoniatyöntekijöiden tuntemus omasta alueestaan ja tieto siitä, missä on suurinta palveluvajetta. Samasta lähtö-

kohdasta mukana olevat muut tahot kartoittavat omaa näkemystään auton tulevasta pysähtymispaikoista.

”Voi olla asiaakin, mutta se ei ole välttämättä.”

ARI TUOMIKOSKI

Seurakuntayhtymän osalta autossa ei tulla näkemään vain diakoniatyöntekijöitä, vaan mukaan kutsutaan toimijoita yli työalojen.

Vuoden kokeilu
Jos seurakuntayhtymän tai yhteistyökumppanin työntekijän kanssa jutellessa löytyy jokin palvelun tarve, tämä auttaa asiassa joko heti paikan päällä tai tarvittaessa varaa ajan toiselle työntekijälle joko toimistolle tai, jos mahdollista, kotikäynnille.

Joku tulee vaikka kahville ja sanoo, että hänellä on tällainen hautapaikkaan liittyvä kysymys, Tuomikoski antaa esimerkin.

Hän ei ole tiennyt, missä hänen hoitaa. Me otamme yhteyttä hautatoimeen, kysytään ja opastetaan häntä. Tai voidaan auttaa ajan varaamisessa, jotta hän saa vietyä sitä asiaa eteenpäin.

Hankkeeseen on saatu Kirkkohallituksen kokeilutoiminnan kehittämISRahaa vuodeksi. Haastatteluhetkellä auton aikataulut ja reitit olivat vielä suunnitteluvaiheessa ja niistä tiedotetaan eri kanavissa, kuten kirkollisissa ilmoituksissa. Sosiaalipalvelujen auton jatko vuoden jakson jälkeen riippuu siitä, onko sille ollut riittävästi kysyntää.

Tässä katsotaan, löytäkö se niitä ihmisiä, joille palvelun saaminen on vaikeata, tulevatko ne ihmiset sitä kautta autetuiksi ja kokevatko he sen jotenkin merkitykselliseksi tai hyödylliseksi, Tuomikoski sanoo.

Jos se nähdään tarpeelliseksi ja saadaan toimimaan, pitää katsoa, onko sitä mahdollista jatkaa hankkeen jälkeenkin.

ATSO SUOPANKI

LKO
LAPPEENRANNAN KAUPUNGINORKESTERI

SYKSYN KAUSIKORTIT JA LIPUT OVAT MYNNISSÄ NYT

Tervetuloa konserttiin!

Tutustu ohjelmaan ja hanki omasi osoitteesta:
www.lprorkesteri.fi

Mackenzie Melemed Lappeenrannassa 9.9.

Tarvitsetko apua arkeesi?

Anna meidän auttaa. Kauttamme luotettavasti

- kodin siivoukset
- arjen askareet
- asioinnit
- pesulapalvelut

Tehdään juuri Sinulle sopiva palvelupaketti

Soita p. 050 557 9915

Meiltä saat myös arvonsäätöpalvelut.

Puhtaasti ammattitaidolla
www.siivouslappee.fi

SIIVOUS LAPPEE OY

Keskustan Fysioterapia
FYSIOTERAPIA - LYMFATERAPIA - VOICEMASSAGE

Kipuileeko niska? Väsykö selkä? Purennan- tai leukanivelalueen vaivoja? Turvotuksia?
Monipuoliset fysio- ja lymfaterapiapalvelut
- Myös lääkinälliset hoitosukat- ja kompressiotuotteet

www.keskustanfysioterapia.fi 05 451 4844 Valtakatu 37 c 24 LPR

Alina auttaa arjessasi

Meiltä monipuoliset hoiva-, kotisairaanhoito- sekä kotityöpalvelut. Tilaa ilmainen kartoituskäynti!

Alina Lappeenranta
Puh. 044 455 6800
liisa.venalainen@alinahoiვაtiimi.fi
www.alinahoiვაtiimi.fi

TAKSI SAIMAA

- PAIKALLINEN, PALVELEVA TAKSI

TAKSI-keskus 0200 60 400
(1,08€/puhelu+1,01€/min)

KELA-taksi 0800 555 123
(maksuton)

LaatuJalka

Merja Kosonen
Puh. 044 972 5048

Jalkojen hoitoa koti- ja laitospöynteinä Omaishoidon palvelusetelituottaja

Arkiapu Kaarina

Henkilökohtaista apua ja hoivaa. Ammattitaidolla ja aidosti välittäen.

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

www.arkiapukaarina.fi
Puh. 050 5626 424

TURVALLISTA ASUMISTA HALEJA JA HOIVAA KOSENKODISSA

040 143 0456
www.kosenkoti.fi

SIUOMALAISTA PALVELUJA
YHTEIS HUNNALLINEN YRITYS

JOTTA KOTONA OLISI HYVÄ OLLA

Saraste
Hyvinvointi

Palvelutarjontamme on laajentunut

- **Turinatukio** maanantaisin 12-13.30 Kohtaamisia ja keskustelua, toiveiden mukaisesti musiikkia, taidetta sekä jumbppaa. 050 357 8814 Saara
- **”Mummo- ja pappaparkki”** torstaisin 9-12.00 Virkistystä pienryhmässä. Maksuksi käy myös omaishoidon palveluseteli. 050 443 0006 Virve
- **Kotihoito- ja tukipalvelut** - pesuapu, kauppa, ulkoilu, asiointi
- **Sairaanhoitajan palvelut** esim.- verinäytteet - injektiot jym.
- **Lapsiperhepalvelut**
- **Pihatytöt**

Kysy lisää 050 543 26 31 Kaisa hyvinvointisaraste@gmail.com www.hyvinvointisaraste.fi

Me oltiin Alfa-kurssilla:

”Tämä on ollut rohkaiseva, iloinen yhteinen matka!”

Keväällä 2022 järjestettiin Lappeenrannassa Lappeenrannan seurakuntayhtymän ja Kansanlähetyksen yhteistyönä Alfa-kurssi. Kurssille osallistui myös Helena Lehto, joka vastaili niin ikään kurssille osallistuneen Kaarina Pesosen kysymyksiin.

HELENA, miten tulit lähteneeksi kurssille?

— Ystävät seurakunnassa houkuttelivat kertoen kurssista. Uskon asiat ovat minulle jo pitkään olleet tuttuja, joten olin epävarma, onko se minun kaltaiselleni tarkoitettu, mutta hyvään se teki.

Mitä Alfa-kurssi voisi tarjota tavalliselle, vieraantuneelle ihmiselle?

— Kristinuskon perusasiat käydään läpi, ja keskusteluissa saa kertoa omia mielipiteitä syvällisistä asioista. Lisäksi saa uusia ystäviä. Tiiviissä tapahtumissa on helppo tutustua. Ryhmässä voi pelata omia ajatuksiaan.

Mitä Alfa antoi, miten se vastasi hengellisiin kysymyksiin?

— Keskustelut olivat hyviä, ja kurssi selvensi sitä, miten voi vastata ei-uskovoille hengellisistä asioista. Asioita, jotka ovat itselle selvä, ei usein tule tiedostettua niin, että niistä olisi vaivatonta kertoa.

Miten käytännön toteutus toimi, videoiden käyttö ja muut?

— Kurssi oli hyvin suunniteltu. Aloitettiin yhteisellä ruokailulla, joka yksin asuvalle on yleistä. Sen aikana vapaa keskustelu ja ystävystyminen olivat helppoja. Musiikki täydensi iltaa, laulut olivat yhteyteen sopivia. Videot oli tehty ajatuksella, englannin kielestä käännetty, eivätkä ne tuntuneet vierailta.

Mitä ongelmia näet nykyihmisten hengellisyydessä?

— Yhteiskunta on maallistunut, usko ei tule esille ja sitä pidetään yksityisasiana, josta ei ole sopivaa kysellä. Uskovat jää-

vät hiljaisiksi kertomaan asiasta, joten se jää taustalle. Surullista on, etteivät lapset – eivätkä nykyvanhemmatkaan – saa käsitystä siitä, koska tunnustuksellisuus on hävitetty uskonnon opetuksesta. Uskosta ja uskovista ihmisistä näyttää monilla olevan paikkansa pitämättömiä ajatuksia, esimerkiksi, että elämästä katoaa ilo.

Miten näitä asioita voisi ratkaista?

— Niin, että uskovat ihmiset eivät tyrkytä eivätkä käännytä, mutta vastaavat kysymyksiin, myös teoillaan ja olemisellaan, arvomaailmansa perusteella. Mutta ihmisiin voi myös pettyä, se ei tarkoita, että kannattaisi hylätä koko usko.

Mitä jäit kaipaamaan Alfa-kurssilta?

— Jatkoaikaa. Se on mukava yhteisö, ihmisiä jäin kaipaamaan. Entä yhteisöllisyys, hengellisen yhteyden merkitys?

— Rentous ja kotoisuus, ilmapiiirin luominen ovat tärkeitä, se, että jokaista kuunnellaan ja jokainen saa olla oma itsensä. Rinalla kulkeminen on tärkeää.

Haluaisitko lisätä omin sanoin jotain?

— Alfa -kurssiin liittyen voisin omin sanoin sanoa, että toivoisin, että ihmiset uskaltaisivat lähteä kokeilemaan kurssia, jos uskonasiat yhtään kiinnostavat.

Alfa-kurssin palautteista poimittua:

- ”Hyvät luennot, mielenkiintoiset keskustelut, tosi mukava ryhmä.”
- ”Keskustelut olivat antoisia ja monipuolisia. Videot innostavia. Erittäin hyvää opetusta. Perusteltua, positiivista uskoa.”
- ”Yhteiset keskustelut, yhteisöllisyys, yhteyden syntyminen.”
- ”Sain tuntea, että olen tärkeä ja kelpaan tämmöisenä.”
- ”Leiri oli hieno kokemus. Kaikki Alfa-illat ovat olleet mukavia levon hetkiä sekä lämminhenkisiä.”
- ”Maukasta ja herkullista ruokaa. Kiitos!”
- ”Tämä on ollut rohkaiseva, iloinen yhteinen matka!”

Mikä on Alfa-kurssi?

Alfa-kurssilla käsitellään kristinuskon perusasioita luentojen ja keskustelujen avulla. Kurssi kestää kymmenen viikkoa. Jokaisella osallistujalla on mahdollisuus kysyä avoimesti vaikeitakin kristinuskkoa koskevia kysymyksiä. Kurssi on tarkoitettu erityisesti etsijöille, mutta se sopii myös muille uskon- ja elämänkysymysten pohtimisesta kiinnostuneille.

Toiminta käynnistyi 1990-luvun alussa Englannin anglikaanisessa kirkossa ja levisi sieltä ympäri maailmaa. Alfa-kursseja järjestävät sekä luterilaiset seurakunnat että vapaat suunnat. Nykyisin Alfa-työtä tukee ja koordinoi oma yhdistys, Alfa Suomi ry. **Seuraava Alfa-kurssi** järjestetään Missio2022:n jälkeen.

Kukka-Maaria Kalpio

HILJAISUUDEN VIILJELY

Hiljaisuuden retriitit Lappeenrannassa

Hiljentymistä oman itsen ja sanoman äärelle voi tehdä myös Lappeenrannan seurakunnissa.

Hiljaisuuden retriittejä on järjestetty Lappeenrannan seurakuntayhtymässä jo 1990-luvulta saakka. Hiljaisuuden viljelyn polkua Suomessa raivanneiden **Anna-Maija Raittilan** ja kumppaneiden näyttämän tien valossa myös meillä löydettiin hiljaisuuden retriittien erityinen arvo ja lähdettiin kouluttautumaan Hiljaisuuden ystävien järjestämän koulutuksen kautta retriitinohjaajiksi. Ensimmäisinä hiljaisuuden retriittien ohjaajiksi valmistuivat **Ritva Saariki-vi-Kakkonen, Marja-Leena Sokura** ja **Liisa Hauta-aho**.

Yhä edelleen hiljaisuuden retriittejä järjestetään meillä vuosittain muutamia pienen ohjaajakoulutuksen käyneen joukon voimin. Kapulaa on siirretty saatteen kokoneempien jakaessa hiljaista tietoaan ja kokemustaan seuraajille.

Seuraavan retriitin ajankohdaksi tänä syyskynä on 23.-25.9. Tämän Tuosan leirikeskuksesta järjestettävään retriittiin voi vielä kysyä viimeisiä vapaita tai peruutuspaikkoja tämän lehden ilmestyessä (outi.apell@evl.fi tai 040 3126304). Retriitin ohjaajina toimivat **Outi Apell** ja **Sirpa Kiviniemi-Rosqvist**.

Syksyllä jatkuvat myös kerran kuussa pe-iltapäivällä kokoontuvat arkiretriitit Sammonlahden kirkon takahuoneella. Siellä Raamatun tekstin äärellä kuulostellaan hiljaisuudessa, mitä teksti nostaa sisimmässä. Hiljaisuuden jälkeen ajatuksia voi myös halutessaan lyhyesti jakaa ryhmässä. Arkiretriittitapaamisen kesto on noin puoltitoista

tuntia. Arkiretriittejä ohjaa Ritva Saariki-vi-Kakkonen. Seurakuntayhtymän nettisivuilta www.lappeenrannanseurakunnat.fi/osallistu/hiljaisuuden-viljely löydät koottuna erilaisia hiljaisuuden viljelyyn, Raamattu- ja rukousmediataitioon ja Taize-perinteeseen liittyviä osallistumisen mahdollisuuksia Lappeenrannan seurakunnissa. Hiljaisuuden viljelyn alavuvien kautta pääset katsomaan ajankohdaisia mahdollisuuksia astua hiljaisuuden äärelle. Olet sydämellisesti tervetullut mukaan.

Valtakunnallisella tasolla lisätietoa hiljaisuuden viljelystä, retriiteistä ja koulutuksista saa Hiljaisuuden Ystävät ry:n nettisivuilta www.hiljaisuudenystavat.fi.

Hiljaisuus hoitaa

sielua ja kehoa Moni meistä kaipaa rauhaa, hiljaisuutta ja lepoa kuluttavan elämän keskellä. Ympäristömme on niin täynnä erilaisia mieltä täyttäviä asioita, melua, uutistulvaa ja kiirettä, oman ja toisten elämän asioita, pärjäämistä ja suorittamista. Henkisesti kuormittuneena on vaikea kuulla sisimmän ääntä ja löytää rukoushiljaisuutta. Joskus tekee myös hyvää lähteä hetkeksi muualle oman arjen ympäröistä rauhoittumaan ja hiljentymään. Joskus kauempaa voi myös nähdä jotakin olennaista selkeämmin ja löytää kaipaamiaan vastauksia.

Hiljaisuuden tarve on ihmisen ikäikäinen. Myös Jeesus vetäytyi hiljaisuuteen ja kutsui mukaan seuraajiaan: ”Lähtekää mukaani johon-

kin yksinäiseen paikkaan, niin saatte vähän levähtää” (Mark. 6: 31), ”Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon” (Matt. 11: 28). Hiljaisuus voi mahdollistaa tien löytämisen lähemmäs omaa sisintä, toisia ihmisiä ja Jumalaa.

Kristillinen hiljaisuuden retriitti pohjautuu tähän Jeesuksen kutsuun ja ihmisen sisäiseen kaipaukseen. Retriitti (eng. retreat) käsitteenä merkitsee vetäytymistä ja myös suoja- ja turvapaikkaa. Retriitin merkitys avautuu itselleni näin: vetäydyin hetkeksi hiljaisuuteen, jotta pääsisin lähemmäs itseäni ja Jumalaa. Seuraan kaipaustani, jotta hiljaisuus voisi raivata sisimmässäni tilaa olenemisen kuulemiseen ja voisin kokea eheyttymistä ja rauhaa. Mitä Jumala haluaa sanoa ja mihin hän kutsuu?

Hiljaisuuden retriitti käytännössä

Hiljaisuuden retriitti on usein viikonvaihteen mittainen. Perjantain aloituksilla on vielä hiljaisuuden retriitti irrottava informaation ja keskustelun keskellä. Myöhemmin illalla alkaa sunnuntai-iltapäivään jatkuva keskustelemattomuus, johon jokainen osallistuja sitoutuu.

Hiljaisuuden retriitti irrottava meidät tavanomaisesta arjestaamme. Useita kertoja päivässä kokoonnutaan ohjelman mukaisiin yhteisiin rukoushetkiin, mietiskelyrukoukseen, hiljaisuuteen liittyviä syventäviä ajatuksia kuulemaan ja ruokailemaan yhdessä. Yhdessä on mahdollisuus osallistua myös messuun, ehtoolliselle. Hiljaisuuden retriitti tarjoaa mahdollisuuden myös yksinoloon, ulkoiluun ja lepoon – tai saunomiseen. Jokaisella on oma huone, jossa saa olla kaikessa rauhaa. Olennaista retriitissä on olemisen tapa, jossa ei tarvitse olla ketään varten, ei suorittaa eikä mahtua muutteluihin. Jokainen voi olla omalla taval-

laan, toisia ei tarkkailla eikä arvostella. Kontaktia ei tarvitse hakea eikä vältellä.

Hiljaisuus voi puhutella, siunata ja hoitaa meitä ihmeelli-

”Kristillinen hiljaisuuden retriitti pohjautuu tähän Jeesuksen kutsuun ja ihmisen sisäiseen kaipaukseen.”

sellä tavalla. Joskus saatamme myös paeta hiljaisuutta pelätessämme sen nostavan vaikeita tunteita ja ajatuksia pintaan. Ei retriitti aina olekaan vain rauhoittava ja miellyttävä kokemus, sillä hiljaisuus saattaa nostaa esiin ahdistusta ja torjuttuja, kipeitä tunteita.

Hiljaisuuden siunaus voi kuitenkin olla siinä, että tulee tietoiseksi sisimmän syvimmistä kipukohdista. Akuutissa, syvässä elämänsä kriisissä olevalle retriitti saattaa kuitenkin muodostua liian raskaaksi ja silloin voi olla hyvä odottaa pahimman ajan ohitse. Retriitin aikana tarjotaan kuitenkin myös mahdollisuuksia lyhyeen keskusteluun ohjaajan kanssa, jossa akuuteimpia mielen päällä olevia asioita voi jakaa sielunhoidollisessa yhteydessä.

OUTI APELL

kappalainen
Lappeenrannan seurakunta

HILJAINEN MESSU

JOUTSENOS on viiden-kuuden vuoden ajan järjestetty tunnin kestävä Hiljainen messu, ensin tilaisuuden nimi oli Hiljaisuuden lähteillä. Uudenlaisen messun kehittäminen lähti tarpeesta kuunnella Jumalan puhetta hiljaisuudessa, olla vain hänen läsnäolossaan.

Messun kulku on hyvin yksinkertainen, Raamatun kohta luetaan kahteen kertaan ja sen jälkeen laskeudutaan hiljaiseen rukoukseen 20 minuutiksi. Rukouksen jälkeen kävellen kirkon sisätilassa mietiskellen annettua pohdintakysymystä/tehtävää ja tullaan alttarin ääreen ehtoolliselle.

Tämän jälkeen alkaa toinen hiljaisuus, joka kestää myös 20 minuuttia ja loppuu Herran siunaukseen. Pyhän kosketus on ollut aistittavissa, joskus hyvinkin voimakkaasti jopa niin ettei hiljaista rukousta haluaisi millään lopettaa 20 minuutin jälkeen.

Joutsenossa vietetty Levon ja voimaantumisen päivää jo muutamana vuonna Tätä päivää voisi kutsua myös miniretriitiksi, ja sen kesto on neljä tuntia. Päivä alkaa Hiljaisuuden joogan pitkällä harjoituksella. Hiljaisuuden jooga on sairaalapappi **Heli Harjunpään** kehittämä kristillinen joogamuoto, jossa yhdistyvät lempeä keholinen harjoitus, mielenrauha ja rukouksen hoitava läsnäolo.

Päivän toisessa osassa otetaan arkiretriitin mallin mukaan Raamatut esiin ja luetaan annettu kohta yhdessä ja sen jälkeen jokainen vetäytyy tarkastelemaan omaa elämäänsä raamatunkohdan kanssa ja kysyy itseltään: mm. Mitä Jumala tässä puhuu? Mihin hän minua kutsuu? Mikä koskettaa erityisesti? Yhteisessä piirissä jokainen jakaa sen, mitä haluaa, havaintoja ei kommentoida mitenkään vaan ne laskeutuvat hyväksyvään yhteiseen läsnäoloon ja siten ravitsevat sielua. Pyhä ehtoollinen päättää yhteisen Raamatun tiskiskeluhetken.

Päiväkahvien jälkeen rentoudumme Hiljaisuuden joogassa vielä puolen tunnin ajan.

SIRPA KIVINIEMI-ROSQVIST,
kappalainen, Joutsenon seurakunta

Atso Suopanki

Hiljaisuuden jooga® osana hiljaisuuden viljelyä

KEHONHUOLTOA, lempeää liikettä, hiljentymistä, rukousta, yhteyttä Jumalaan, omaan itseän ja koko luomakuntaan, hyväksyvää läsnäoloa kehossa ja mielessä, kauneutta, lepoa, uutta voimaa. Tätä kaikkea ja paljon muuta on Hiljaisuuden jooga®.

Hiljaisuuden jooga on sairaalapappi, retriitinohjaaja ja joogaopettaja **Heli Harjunpään** kehittämä kristillinen harjoituskokonaisuus, jossa lomittuu kolme harjoitusta. Nämä harjoitukset ovat lempeä kehon harjoitus, mielen harjoitus kohti rauhoittumista ja hiljaisuutta sekä hengellinen harjoitus. Hiljaisuuden joogassa liitytään hiljaisuuden viljelyyn, retriitteihin ja mystiikan teologiaan. Osaaltaan se vastaa myös siihen hengelliseen ja henkiseen etsintään, mikä on totta monille ihmisille tänä päivänä, ollen yhtenä osana suomalaisten henkilökohtaisista arjen uskonnotilisuutta.

Kirkolla ja paikallis seurakunnilla on siis paljon mahdollisuuksia kohdata arkeensa hengellisyyttä etsiviä ihmisiä tarjoamalla heille rohkeasti vaikkapa mahdollisuutta Hiljaisuuden joogaan. Lappeenrannassa Hiljaisuuden joogan ohjaajaksi on jo valmistunut Joutsenon seurakunnan kappalainen **Sirpa Kiviniemi-Rosqvist**. Onpa yksi kirkomme piispoistakin, Turun arkkipiispakunnan pappi **Mari Leppänen**, myös Hiljaisuuden joogan ohjaaja. Lappeenrannan seurakunnissa ei ole vielä järjestetty säännöllisesti kokoontuvaa Hiljaisuuden joogan ryhmää, mutta toivottavasti sen aika koittaa pian. Hiljaisuuden jooga on myös täällä osa hiljaisuuden viljelyä. Lokakuun alussa pidetyssä Enkelit vierelläsi -hiljaisuuden retriitissä oli mahdollisuus osallistua Hiljaisuuden joogan harjoituksiin.

Joogan historia on tuhansia vuosia vanha. Vuosituhannet ovat muokanneet sen kokonaisvaltaiseksi elämäntaidon ja harjoitusmenetelmien kokonaisuudeksi. Jooga on aina harjoitettu monenlaisten uskontojen, maailmankatsomusten ja näkemysten osana. Heli Harjunpään mukaan jooga on laaja yleiskäsite, samalla tavoin kuin vaikkapa musiikki. Hiljaisuuden joogan harjoituksen yhteydessä on rehelliä puhua joogasta, sillä kehoa hoitavat ja vahvistavat liikkeet ovat joogaan kuuluvia perusliikkeitä. Hiljaisuuden joogan fyysisten harjoitusten perusta on levollisessa perusjoogassa (hatha). Harjoitus ohjataan niin, että se sopii fyysisesti jokaiselle eikä vaadi aiempaa kokemusta joogasta. Hiljaisuuden joogassa

voidaan käyttää apuvälineenä tuolia, ja silloin Hiljaisuuden joogan harjoitukset sopivat vielä laajemmalle joukolle ihmisistä.

Armollisuus, Jumalan rakkaus ja hyväksyvä läsnäolon kokemus ovat Hiljaisuuden joogan keskiössä, ja siksi tärkeää ei ole se, miltä harjoitus ja asennot näyttävät ulospäin. Hiljaisuuden joogassa opetellaan kokemaan keho sisältäpäin ja siihen opetellaan suhtautumaan lempeästi. Ihmisen keho on osa luomakuntaa ja myös sitä kuuluu kunnioittaa ja varjella.

”Ettekö tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli? Tuottakaa siis ruumiillanne Jumalalle kunniaa!”

1. KOR. 6:19-20

Hiljaisuuden joogan pitkään harjoitukseen kuuluu aina kehollinen rukous. Rukoukseen on kautta aikojen liitetty eleitä ja liikettä, käsi- ja jalkojen liikkeitä, ylistykseen tai polvistumista pyhän edessä. Kehollisessa rukouksessa koko keho pääsee mukaan rukoukseen, kun liikkeet ja hengitys yhdistyvät Raamatun tekstiin, rukouksiin tai virsien sanoihin. Kehollisia rukouksia voi tehdä myös erillään Hiljaisuuden joogan harjoituksista, vaikkapa osana hartautta.

Hiljaisuuden joogan kolmen harjoituksen (keho, mieli, hengellisyys) kautta siitä muodostuu harjoituksen mittainen miniretriitti, jossa osallistuja saa olla omassa rauhaan ja kuitenkin yhteydessä toisiin. Hiljaisuus ei Hiljaisuuden joogassa tarkoita ulkoista hiljaisuutta, vaan enemmän sisäistä mielen hiljaisuutta, missä turhat ajatukset väistyvät. Vähitellen tilalle voi löytyä kuunteleva tila ja kokemus oman kokoisesta paikasta maailmassa ja Jumalan yhteydessä. Usko, toivo ja rakkaus vahvistuvat.

KUKKA-MAARIA KALPIO

Kirjoittaja on pappi, joka valmistuu joulukuussa Hiljaisuuden jooga® ohjaajaksi

Lue juttu kokonaisuudessaan: www.lappeenrannanseurakunnat.fi/osallistu/hiljaisuuden-viljely/hiljaisuuden-jooga

ARJEN RIPPIKOULU

Kristitty ja maanpuolustus

”ÄLÄ TAPA.” Näin kuuluu Jumalan antamista käskyistä viides. Käsky on selkeä ja ehdoton: toisen ihmisen henkeä ei saa viedä. Kuitenkin on tilanteita, joissa ihminen joutuu tahtomattaan käyttämään väkivaltaa ja jopa tappamaan.

Esimerkkiä ei tarvitse etsiä kaukaa: Ukrainan kansa on joutunut puolustautumaan ja tarttumaan aseisiin. Suomessakin varaudutaan äärimmäisiin kansallista turvallisuuttamme uhkaaviin tilanteisiin yleisellä asevelvollisuudella.

Kuinka sotilaallinen maanpuolustus sopii yhteen viidennen käskyn kanssa? Onko toinen hylättävä? Kun etsitään vastausta näihin vaikeisiin kysymyksiin, on pohdittava, millä eri tasoilla ihminen toimii.

Ensinnäkin ihminen toimii yksilönä ja tekee elämässään henkilökohtaisia ratkaisuja. Hän on yksilönä suhteessa toisiin ihmisiin ja kantaa yksilönä vastuun omista teoistaan ja laiminlyönneistään. Kun tarkastellaan ihmistä yksilönä, Jumalan käskyt ovat ehdottomat. Ne koskevat nimenomaan ihmisen yksityistä elämää ja suhteita toisiin ihmisiin. Yksittäinen ihminen ei saa tappaa toista.

Luther laajensi viidettä käskyä vielä niin, että emme saa tuottaa lähimmäisillemme minkäänlaisia vahinkoa tai kärsimystä, vaan päinvastoin meidän tulee auttaa ja tukea häntä. Kielto olla tappamatta pitää siis sisällään myös kehotuksen: ”Varjele lähimmäisesi elämää!”

Paitsi että ihminen on yksilö, hän on myös osa suurempaa kokonaisuutta, valtiota ja sen instituutioita. Valtion osana ihminen toimii esimerkiksi maksaessaan veroja, suorittaessaan ase- tai siviilipalvelusta tai hoitaessaan virkaansa

virkamiehenä. Tällöin hän ei toimi omista yksilöllisistä lähtökohdista vaan valtion lähtökohdista ja palvelee yhteistä hyvää.

Tästä on kyse myös sotilaallisessa maanpuolustuksessa, jossa valtaa käyttää esivalta. Raamatun mukaan esivalta on Jumalan säättämä ja tahtoma.

Esivallan tehtävä on suojella kansalaistensa elämää ja perusoikeuksia, ja siksi se kantaa miekkaa. Viides käsky kieltää yksittäistä ihmistä kajoamasta toisen elämään ja hyvinvointiin, mutta se ei estä esivaltaa varjelemasta kansalaisiaan tarvittaessa miekalla.

Kristillisen ajatteluperinteen mukaan esivalta saa tarttua miekkaansa vain puolustautuakseen. Kotimaataan puolustavat sotilaat kantavat esivallan miekkaa, eivät omia miekkojaan; he painavat liipaisinta esivallan käskystä ja valtuuttamana, eivät omien motiiviensa vuoksi.

Milloin tahansa liipaisinta ei kuitenkaan saa painaa, sillä sotilasta ohjaavat sodan oikeussäännöt. Jos hän oman vihansa motivoimana toimii vastoin niitä ja esimerkiksi tappaa siviiliin tai sotavangin, hän tekee sotarikoksen ja rikkoo samalla viidettä käskyä vastaan.

Sota on äärimmäinen tragedia. Yhdenkään ihmisen ei tulisi kuolla sodassa, eikä yhdenkään valtion tulisi aloittaa sotaa. Mutta jos oma kotimaa joutuu hyökkäyksen kohteeksi, myös kristityillä on oikeus ja velvollisuus osallistua sen puolustamiseen.

Tällöin tarttumalla aseisiin kristitty toteuttaa viidennen käskyn sisällään pitämää kehotusta: ”Varjele lähimmäisesi elämää.”

AKI LASONEN
Sotilaspastori

Elämänlanka

KÄTKETTYÄ ELÄMÄÄ

MITÄ VANHEMMAKSI tulen, sitä enemmän minusta tuntuu, että kaikki toimintaohjelmat, toimintamallit, ohjelmat ja kampanjat, joiden tarkoitus on tehdä kirkkoa merkitykselliseksi ihmisille, alkavat väsyttää. Joskus tuntuu, että jokaisella suuntauksella on oma mallinsa tai koulutuksensa, joka sanoo korjaavansa seurakunnan elämän halua- makseen. Tänä syksynä muutoksen tuulet ja kysymys merkityksellisyydestä ovat erityisesti pinnalla seurakuntavaalien vuoksi. Puhutaan siitä, miten kirkosta tehdään inhimillisempi, myötätuntoisempi, relevantimpi ja yhteiskuntakeskeisempi, ja ties mitä muuta hyvää. Ne luvut, joista saamme tietoa kirkon jäsenen osallistumisesta puhuvat kuitenkin karkeaa kieltä.

Tässä kohdassa, hyvä lukija, pudistelet ehkä päätäsi ja olet taipuvainen jatkamaan lehden selailua. Mietit ehkä, että taas yksi kyyninen seurakunnan työntekijä, joka ennustaa synkkiä tulevaisuudenkuvia. Mutta ei! Ota toinen kulaus kahvia ja pysy vielä mukana. Lupaen, että ajatukseni on jotain muuta, en ole tyytymätön synkistelijä, vaikka tekstini alkuosa antaisikin niin ymmärtää.

Kristillinen elämä ei ole koskaan ollut mitään kuin tavallista. Tarkoitan, että myös kirkon elämää on pääsääntöisesti myös historiasa eletty tavallisen arjen keskelä. Tottakai on ollut erityislaatuista ihmisiä, jotka ovat saaneet aikaan suuria asioita ja olleet esikuvallisia uskon sankareita. Mutta suurin osa kristityistä ovat eläneet elämäänsä arkisesti, ihan tavallisesti. Ja juuri arjen keskellä kristillinen elämä on juurtunut. Paavali toteaa, että meidän elämämme on kätkeyty Kristuksen kanssa. Kätkeyty tarkoittaa, että se ei ole nähtävissä ihmisilmin. Mutta Jumala näkee seurakun-

tansa. Hän näkee kaikki lapsensa ympäri maailmaa, olivat he sitten katolisia, luterilaisia, ortodokseja, helluntailaisia, metodisteja, baptisteja tai minkä vain kirkon kristittyjä. Ainoastaan Jeesus näkee kirkkonsa kokonaisuudessaan, maailmanlaajuisesti, sen todellisessa tilanteessa. Meidän tilastomme eivät pysty sitä kuvaamaan.

Kirkon tilastointikeskuksen huolella tekemät tilastot kertovat kuitenkin yhden asian: Jumala kutsuu luterilaista kirkkoa uudistamaan elämäänsä ja toimintatapojaan. Jos laskevat luvut kertovat jostain, ne ehkä puhuvat Jumalan tuomiosta joidenkin toimimattomien toimintamallien yli. Mutta se ei ole Jumalan viimeinen sana. Jumala tulee myös antamaan kirkkolleen uutta elämää, uusia haasteita ja uusia mahdollisuuksia. Hän tulee auttamaan kirkkoaan näkemään uusia mahdollisuuksia, ja rohkaisemaan ihmisiä, jotka haluavat olla osa Jumalan perhekuntaa ja seurakuntayhteyttä.

Jumala kutsuu meitä elämään uskollisesti, lukemaan Sanaa, vastaanottamaan ehtoollista, rukoilemaan ja elämään yhteydessä toistemme kanssa. Käyttäakseni vanhaa keskiluokkaiselta ja liian kesyltä. Me, jotka tunnemme salaisuuden ja jaamme yhteisen toivon ja tulevaisuuden tiedämme, että arkisessa kristillisessä elämässä on voimaa. Ja se voima kantaa meitä arjen kriisien ja elämän aaltojen keskelä. Meidän elämämme on kätkeyty Kristuksen kanssa, ja kätkeytynä se pysyy, kunnes vedämme viimeisen henkäyksemme. Ja silloin, vasta silloin, tulemme mekin näkemään Kristuksen kirkon todellisen laajuuden.

P.S. Muistakaa äänestää seurakuntavaaleissa! :)

MATHIAS JUNELL
Lappeenrannan srkn kappalainen

Puhutaan kuolemasta – voiko kuolemaan valmistautua?

Haluaisitko keskustella kuolemasta? Järjestämme 29.10. päivän, jossa kysymyksille, käytännön asioille ja tunteille on tilaa.

Erityisdiakoni **Ari Tuomikoski** kertoo idean lähteneen itä-mään ennen koronaa josta- kin lehtikirjoituksessa, jossa kirjoittaja suri sitä, ettei hänellä ollut ketään, jonka kanssa keskustella kuolemasta ja siihen liittyvistä asioista ja tunteista. Sururyhmiä järjestetään, mutta kuoleman lähestyessä tai kuolemasta ylipäättään ei juurikaan keskustella.

Sairaalapastori **Pia Haikonen** sanookin, että kuolema on yhteiskunnassa vieläkin tabu.

– Kuolema ei ole sellainen kahvipöytäkeskustelu, josta luontevasti keskusteltaisiin. Koko aihe on yhteiskunnassamme usein ulkoistettu eri ammattilaisten hoidettavaksi. – Ihmiset ehkä pelkäävät ottaa kuolemaa puheeksi, monista eri syistä.

– Monesti se lähtee jo ihan viestinnälliseltä tasolta: sanotaan, että ihminen nukkui pois. Tämä antaa ristiriitaisen viestin, varsinkin lapsille. Kuolema ei ole nukkumista, mistä herätään. Olisi hyvä, jos pystyisimme käsittelemään ja keskustelemaan aiheesta kullekin ihmiselle sopivalla tasolla siitä, jatkaa Tuomikoski.

Hän miettii, että keskustelun vähentyminen voi etsiä syytä myös siitä, ettei esimerkiksi hautajaiset enää ole sellainen luonnollinen, yhteisöllinen tapahtuma, kuin ennen.

Haikonen on samaa mieltä. Hän toteaa, että aihe on etäännytetty ja vieraannutettu ajesta, niin siitä voi olla hankala puhua, jos ei ole omakohtaista kokemusta.

– Voidaan pelätä sen herättämiä tunteita; pelkoa, surua, pahaa mieltä. Voi herätä myös kysymyksiä ”entä jos...” Mikä on kuolinhetki, sattuu ko se? Mitä jos sairastuu? Tuleeko hirveitä kipuja? Kuka hoitaa? – Osa ihmisistä käsittelee asiaa ja toimii rationaalisestikin. Hoideaan edunvalvonta, hautaustesta-

mentti ja jälkisaädökset kuntoon ja kenties rakennetaan kansalaisopistossa arkkukin valmiiksi. Osa taas

ei voi koskaan hyväksyä kuolevan- sa. Tai omaiset eivät hyväksy tai käsittelee asiaa. Mutta kaikille tulee antaa tilaa, painottaa Tuomikoski.

– Se mikä meillä kristityillä voi kannatella on jälleennäkemisen toivo, se lohduttaa monia.

Keskusteluja ja neuvoja kuoleman piiristä

Seurakuntien järjestämä päivä on suunnattu kaikille, jotka kaipaavat paitsi keskustelua kuolemasta myös tietoa siihen liittyvistä käytännön asioista. Miten voin valmistautua lähestyvään kuolemaan, miten voin varautua ja mistä saan apua? Mitä omaisen on syytä tietää? Haikonen painottaa, että myös opiskelijat ja ammattilaiset ovat tervetulleita – kaikki jotka ovat kiinnostuneita aiheesta tai joita se jotenkin koskettaa henkilökohtaisella tai ammatillisella tasolla.

– Nyt on sellainen tilaisuus, että voi puhua kuolemasta just niin paljon kuin puhututtaa, sanoo Tuomikoski.

Päivän ohjelma ja aikataulu varmistuvat myöhemmin, mutta järjestäjät avaavat hieman alustavaa ohjelmaa.

– Olemme pyytäneet alkuun alustusta kuoleman aihepiiristä. Alustajaksi on lupautunut **Anja Terkamo-Moisio** Itä-Suomen yliopistosta, joka luennoi aiheesta ”Pitäkö kuolemaan valmistautua?”. Päivään kuuluvat myös erilaiset työpa-

jat ja toimipisteet, jossa voi kysyä neuvoja mm. testamentista, perunkirjoituksista tai vaikkapa hautajais- tai muistotilaisuusmusiikista tai hautausmaavaihtoehtoista ja siihen liittyvistä käytännön asioista, kuten lainsäädännöstä. Voit myös otattaa kuvan valmiiksi muistopöydälle tai pyytää elinkaarihaastattelua, muistelmien ja elämäkerran pohjaksi. Työpajoja vetämään on pyydetty eri alojen ammattilaisia.

– Toivomme myös, että saamme palautetta ja ideoita siitä, millaisia tilaisuuksia seurakunnan toivotaan järjestävän ja millaisen roolin ihmi-

set seurakunnalle antavat ja mitä toiveita he seurakunnalle asettavat, sanoo Haikonen.

Surun kohtaamiselle oma päivän?

Kuolemaan ja sen lähestymiseen liittyy luonnollisesti oma surunsa ja surun käsittelynsä. Surun kohtaaminen on kuitenkin niin laaja ja monisyinen kokonaisuus, että Haikonen näkee sellaiselle tilausta omaksi päiväkseen.

– Surupäivä voisi olla tavallaan jatkoa tälle päivälle, Haikonen suunnittelee.

Tuomikoski näkee, että aihepiiri kaikkiensa on sellainen, mikä nostaa itse kullakin erilaisia muistoja ja tunteita esiin. Hän korostaa ajatuksena olleenkin, että päivässä on tilaa erilaisille keskusteluille ja että se poikisi mahdollisesti jatkoa. Millä tavoin, on pitkälti osallistujien toiveiden ja ideoiden varassa.

– Kuuntelemme ihmisiä herkillä korvalla ja pyrimme olemaan mukana, kohdata ihminen ihmisenä, tiivistää Tuomikoski.

EUA FABRITIUS

- Puhutaan kuolemasta – voiko kuolemaan valmistautua? -päivä Sammonlahden seurakuntakeskuksessa 29.10. noin klo 9-14 (aikataulu ja ohjelma tarkentuu myöhemmin)
 - Alustamassa Anja Perkammo-Moisio TtT, tutkija, kouluttaja, luennoitsija Itä-Suomen yliopistosta.
 - Lisätietoja: Ari Tuomikoski; Pia Haikonen
 - Seuraa ilmoitteluaamme!
- Seurakunnassa toimivat myös sururyhmät syksyisin ja keväsin. Katso lisätietoa verkkosivuiltamme lappeenrannanseurakunnat.fi tai seuraa ilmoitteluaamme!

Hautakivi vinossa tai sammaloitunut?

Oikaisut ja pesut.
Puh. 044 217 9646

gpskuvat@gmail.com

VIREÄSTI YHDESSÄ -KURSSI

6.10.–17.11.2022, torstaisin klo 10.30–12.30

Kaikille soveltuvaa liikuntaa ja terveellistä ruuanlaittoa vuoroviikoin.

Yhteistyössä Lappeenrannan liikuntatoimi ja Etelä-Karjalan Martat.

Maksuton, ilmoittautumiset: puh. 040 674 2869, ulla.pysyalo@lappeenranta.fi

Myö liikutaa!

Tervetuloa lempeään hammashoitolaan!

Suonionkatu 16, 53600, Lappeenranta
hymysi.fi, p. 040 124 0006

RISTINOLLA
Ks. netistä SYKSYN 2022 KERHOT KOULUIKÄISILLE
www.lappeenrannanseurakunnat.fi/nuortennetti/kouluikaiset
Instagram Ristinollainsta
Youtube Ristinolla
LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT

MUSIIKKIA, SEIKKAILUJA, SAFARIA, UNOHTUMATTOMIA KOKEMUKSIA, ERILAISEN KULTTUURIN JA ELÄMÄN OPPIMISTA
MATKA KENIAAN
15.6. - 24.6.2023
HINTA: Hotellimajoituksella max 2100€
sis. lennot, majoituksen puolihoitolla, verot, viisumin, aktiviteetit ja ohjelman.
Ilmoittautumiset 30.9.2022 mennessä.
LISÄTietoja ja ilmoittautuminen: Toni Pussinen 010-3126 711 toni.pussinen@evl.fi, Katriina Pyyhiä 010-3126 730 katriina.pyyhia@evl.fi

MILLENAALI - TERVETULOA!
30.9. Viiniä ja Virsiä Nujamiehessä
14.10. Sinkkutila Piiluvassa
14.10.4. Riparijatki Piiluvassa
12.11. Uskoako? Lauritsalassa
Ja vinkkaa käverille!

Kuulon ja näön päivä
torstai 6.10.2022 klo 10–15
Lappeenrannan kaupungintalo Valtuustosali ja aulailat, Villimiehenkatu 1
● Kuulon ja näkemisen apuvälineitä eri maahanmuuttojen esittelypisteistä.
● Järjestöjä kertomassa toiminnasta ja palveluista.
● Kuuloautossa voit testauttaa kuulosi.
● Maksutonta silmänpaineen mittausta.
● Vanhusneuvosto jakaa liiukesteitä.
Luennot
11–12 Silmäaseaman optometristi Vesa Peuhkuri luennoi silmäterveydestä
13–14 Korvalääkäri Elina Rytsölä luennoi ikäkuulosta
Luennoilla on kirjoitus- ja viittomakielen tulkkaus sekä induktiosilmukka.
Tervetuloa kaikille avoimeen maksuttomaan tapahtumaan tutustumaan apuvälineisiin sekä saamaan tietoa kuulon ja näön asioista!
Järjestäjät
Eksoten näön ja kuulon kuntoutusohjaus, Etelä-Karjalan Näkövammaiset, Etelä-Saimaan Kuulo, Glaukoomayhdistys, Kuuloliitto, Kuurojen Liitto, Seurakuntien kuurojen työ ja näkövammaistyö, Näkövammaisten liitto, Suomen Kuurosokeat

Rukouksen talo

Tule mukaan yhdessä rukoilemaan ajankohtaisten asioiden ja toinen toisemme puolesta keski- ja kirkkoisain parittomilla viikoilla klo 14–16 Lauritsalan seurakuntakodille, Kauppalankatu 1. Kahvitarjoilu Puodissa ja Pannussa ennen aloitusta.

Voit laittaa meille myös rukouspyyntöjä osoitteeseen rukouksentalo.lauritsala@evl.fi. Jeesus sanoo: ”Pyytäkää, niin teille annetaan. Etsikää, niin te löydätte.” (Matt. 7:7)

LAURITSALAN SEURAKUNTA
Lappeenrannan ev.lut. seurakunnat

Naiset Sanan äärellä
Tule lukemaan Raamatua yhdessä toisten kanssa parillisten viikkojen maanantaisin klo 18 Lauritsalan seurakuntakodille.
Tänä syksynä tutkimme Filipiläiskirjettä Ritva Asikaisen johdolla.
LAPURITSALAN SEURAKUNTA
Lappeenrannan ev.lut. seurakunnat

SYKSY 2022 LEIRIT KOULUIKÄISILLE
VÄRIEN LEIKKI Kesäranta 7.-9.10. 1.-3.lk tytöt, 35€
KEMUT-yö Sammonlahden 30v. kirkossa 24.-25.10. 1.-6.lk, 30€
PALIKAT YHTEEN -Legoleiri Piiluva 24.-26.10. 1.-6.lk, 35€
SYKSYN SÄVYT Piiluva 4.-6.11. 4.-7.lk tytöt, 35€
POIKALEIRI Tuusa 11.-13.11. 1.-4.lk, 35€
KUMMILEIRI Kesäranta 18.-20.11. 35€
ADVENTTILEIRI Tuusa 25.-27.11. 1.-3.lk, 35€
KOHTI JOULUA Kesäranta 2.-4.12. 4.-6.lk, 35€
Ilmoittaudu leireille to 1.9. klo 8.00 alkaen lappeenrannanseurakunnat.fi
LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT

"Marketissa viime viikolla joku tuntematon pysähtyi ja sanoi, että oletko sinä Osmo Soininvaara. Sainoin, että en ole valitettavasti, en ole niin viisas tyyppi."

URAPOLKU

Ekke Rikka eläkkeelle

Takana pitkä ura Joutsenon seurakunnan diakonina.

Joutsenon seurakuntaan perustettiin ensimmäinen diakonian virka vuonna 1944 ja toinen reilu parikymmentä vuotta myöhemmin. **Ekke Rikka** oli jälkimmäisen viran kolmas haltija aloittaessaan vuonna 1985 diakonina. Hän oli toiminut nuorena kolme kesää isosena.

— Meillä oli oikein hyviä teologeja, suurin osa täältä Etelä-Karjalasta, jotka olivat hyviä tyyppiejä ja joiden kanssa olin mennyt

monta kesää.

Toivomisen varaa jättäneen keskikoulumenestyksen seurauksena Rikka opiskeli Luther-opistossa saadakseen lisäpisteitä ammatilliseen koulutukseen pääsyä varten. Ovi pysyi kuitenkin suljettuna.

— Kämpäkaveri pääsi ekalla yrittämällä nuoris-ohjaajalinjalle, meikäläinen jäi kasvamaan.

Rikka lähti hakemaan työkokemusta vanhainkodin hoitohar-

joittelijana. Kolmen kuukauden jälkeen hän huomasi, että Jaakkiman opistolla oli tarjolla seurakuntahallinnon linja. Jaakkiman puolentoista vuoden koulutuksen jälkeen plakkarissa oli keskias-teen alempi tutkinto seurakuntatyöstä. Tämän jälkeen hän pääsi sisään Suomen Kirkon Sisälähetysseuraan Pieksämäelle diakonia- ja sosiaalityön linjalle. Kolmevuotisiin opintoihin sisältyi harjoittelujaksoja, joista kolme

neljästä olivat Lappeenrannassa. Yksi niistä oli Lauritsalan seurakunnan diakoniatyössä.

Rikka valmistui keväällä -84 kihlauduttuaan nykyisen vaimonsa kanssa, jonka hän oli tavannut Jaakkiman opistolla tämän opiskellessa hoitoalan linjalla. Hän soitteli työpaikkojen perässä ympäri Lappeenrantaa, kunnes Harapaisen nuorisokodista järjestyi vuoden viransijaisuus nuorisokodin ohjaajana. Pesti kuitenkin puolittui sijaistettavan eläköitymisen tapahduttua suunniteltua nopeammin. Tällöin hän huomasi, että Luumäellä ja Joutsenossa oli avoinna diakonian virat. Joutsenossa trappäsi ja hän aloitti työt vuoden 1985 alussa.

— Minulla on ollut neljä kirkkoherraa ja enemmän kuin neljä kollegaa tässä, hän sanoo. Ensimmäinen aisapari oli **Leena Halinen**, jonka kanssa Rikka työskenteli 15 vuotta.

— Hänen jäätyään eläkkeelle tuli näitä nuoria, jotka ovat tuoneet työhön uutta väriä ja ideoita.

Muutoksia

Diakoniatyö on Rikan mukaan muuttunut selvästi ajan saatossa.

— Ensinnäkin ajateltu, että se on vanhustyötä, mutta se on laajentunut vuosien mittaan moneen suuntaan.

90-luvulla lama ja työttömyys näkyi asiakasmäärässä ja kiristyneet ajat ovat myös tätä päivää.

— Meillä on nykyään pienemät budjetit, mistä antaa. Sitten on tullut sitä, kun sähkönkkin hinta nousee, että aika monelta ovat katkenneet sähköt ja sitten on tultu tähän, jos sosiaalitoimista ei olla saatu apua.

Myös asiakaskunnan päihdeongelmat ovat monipuolistuneet ajan saatossa.

— Ennen oli pelkkiä alkoholisteja, nyt on sekakäyttäjät ynnä muut.

Joutsenon seurakunnan diakoniatyön järjestämät vanhusten leirit ja kerhot ovat loppuneet kokonaan tämän vuosituhannen puolella kävijämäärän vähyden vuoksi ja kotikäyntejäkin tehdään

enää harvakseltaan. Syyksi viimeiselle Rikka näkee paitsi koronan, myös sen, ettei seurakuntaa välttämättä koeta enää niin läheiseksi kuin ennen.

— Aloittaessani 26-vuotiaana saatoinkin käydä 3–4 kotikäyntiä päivässä, nyt niitä on muutama kuukaudessa.

Rikalle työn suola onkin ollut ihmisten kohtaaminen.

"Kotikäynneillä mummot ovat olleet suosikkejani."

EKKE RIKKA

— Kotikäynneillä mummot ovat olleet suosikkejani johtuen varmaan siitä, että minulla oli hyvä suhde omaan isoäitiini.

Rikka ei ole koskaan tullut toimeen tietokoneiden kanssa ja korona-aika on lisännyt entisestään tietokoneohjelmien käyttöä työssä. Tämä on yksi syy, miksi 38 vuotta Joutsenon seurakunnassa työskennellyt 64-vuotias Rikka katsoi ajan sopivaksi siirtyä eläkkeelle.

— Täytyy niellä se oma ylpeytensä ja tiedostaa oma rajallisuutensa siinä. Aika on tullut täyteen, kovalevy on täysi ja käytetty, hän nauraa.

Vaikka Rikka jää virallisesti eläkkeelle vasta vuoden lopussa, viettää hän viimeistä työpäiväänsä jo 11. syyskuuta ennen siirtymistä säästössä oleville vuosilomille. Vaimon kanssa eläkepäiviä viettäessä aika kuluu esimerkiksi koiraa uikoiluttaessa ja puntilailla. Kolmen lapsen, joista kaksi asuu Joutsenossa, isällä on jatkossa enemmän aikaa nähdä viittä lastenlastaan.

— Minulla on yksi toivomus: että näkisi lastenlapset täysi-ikäisenä. Se vaatisi melkein 20 vuotta siitä luojan antamaa elämää. Katsotaan, mitä se tuo tullessaan.

ATSO SUOPANKI

Yleisnäkymän Galleria Pihaton Miekin teen taidetta! -näyttelyyn.

la viettävä Lappeenrannan kehitysvammaisten tuki sai monia yhteistyötahoja tähän projektiin, toteaa puheenjohtaja Hendunen. Näyttelyn avajaisten ohjelma sisälsi musiikkiesityksiä. Imatralainen musiikki- ja teatteriryhmä Hurja joukko esitti musiikkiko-

konaisuuden iltamatyylistä Lappeenrantaan Joonas Jantunen soitti pianosoolon sekä Aina-omaaria Hendunen esitti yksinlaulua. Lisäksi oli kahvitarjoilu ja arpajaiset.

MARJO-RIITTA LEHTONEN

Kummipelaaja Tiia Saarela tutuksi

Lappeenrantalaisen, perinteikkään pesäpalloseura Pesä Ysien naisten edustusjoukkueen ja Lappeenrannan seurakuntayhtymän kummipelaaja Tiia Saarelaa on kiehtonut pesäpallossa jo reilu 15 vuotta lajin monipuolisuus, fyysisyys ja menestyksen näk.

Jukka Kosonen

Tiia Saarela tuulettaa onnistunutta siirtymää ykköspesälle kummiot- telussa Lappajärven Veikkoja vastaan 29.5.2022.

ihailen ja olikin sitten hieno kokemus, kun pääsi myöhemmin pelaamaan näiden ihailun kohteiden kanssa samoihin joukkueisiin.

Tavoitteet lajin parissa ovat kasvaneet pelattujen vuosien ja otte- luiden mukana. Tällä hetkellä Tiia mainitsee suurimpana tavoitteena reilu 15 vuotta sitten.

Lappeenrantaan Tiian toi fysioterapeutin opinnot LAB-ammattikor- keakoulussa ja paikka Pesä Ysien edustusjoukkueessa sopi intohimoisella ja omaan kehittymiseen panostavalle Tiialle paremmin kuin hyvin. Ja kehittymistä on tapahtunut ja näyttöjäkin tullut siinä määrin, että hänet on kaudella 2022 palkittu useammassa ottelussa ykköspalkinnolla.

Pesikentällä sattuu ja tapahtuu

Kysyttäessä hauskoja muistoja pesiksen parista, Tiialle tulee ensimmäiseksi mieleen jalkojen välistä karkaavat pallot ja tokihan onnistuneet pelitilanteet ja omat kunnarit ovat niitä hetkiä, jotka jäävät mieleen. Myös vuosi 2018 kokonaisuudessaan on jäänyt mieleen hyvän joukkuehengen ja ensikosketuksesta superpesikseen.

Esikuvia ja tavoitteita

Tiialle ei tule mieleen ketään yksittäistä, erityistä esikuvaa. Tiia muistelee kuitenkin, että nuorempana tuli katsottua vanhempia pelaajia

karin katsominenkin välillä maistuu, Tiia naurahtaa.

— Tosin silloinkin tulee usein katso- ttaa pesistä, kun otteiluuta tulee Ruudusta lähes joka päivä. Tiia mainitsee olevansa hyvilläään siitä, että seurakunnan edustajat Pesä Ysien kotiotteluissa käydessään muistut- tavat armollisuuden merkityksestä. Varsinkin niinä hetkinä, kun kaikki ei aina mene suunnitelmien mukaan. Samaa periaatetta hän jakaa myös joukkueetovereilleen.

Suhde uskontoon

Tiian suhde uskontoon on käytännönläheinen, kuten suurimmalla osalla suomalaisista. Oman rippikoulunsa jälkeen Tiia harkitsi pyrkivänsä isoseksi seuraavana kesänä, mutta jo tuossa kohtaa pesäpallolla oli niin suuri rooli hänen elämässään, että aika ei enää olisi riittänyt kaksivuotisen isoskoulutuksen läpikäyntiin, joten siitä ajatuksesta piti siten luopua. Tiia kuitenkin kaiholla muistelee leirin mukavia oppitunteja ja musiikin harrastajana varsinkin musiikkihetkiä.

Armollisuus itseä ja muita kohtaan on kuitenkin jäänyt hänen mieleensä tärkeänä arjen ja kilpaurheilun ohjaavana ajatuksena. Lopuksi, ennen siirtymistään avustamaan juniorijoukkueiden harjoituksia, Tiia toteaa hymyssä suin, että "Tärkeintä on nauttia ja iloita siitä mitä tekee".

JUKKA KOSONEN

MIES, HELLITÄ HETKEKSI III

Miesten retriitti Tuosan leirikeskuksessa pe-su 14.-16.10.2022

Retriitti tarjoaa tilaisuuden levähtää, virkistäytyä, olla hiljaisuudessa ja kuunnella Jumalan puhetta. Aloitamme pe klo 18 ja päättämme yhdessäolon su klo 15. Hinta 90€ täysihoidolla yhden hengen huoneissa. Retriitin vetäjänä Juha Eklund. Ilm. 30.9. mennessä (mieluiten mahd. pian): Tiina Hietasara: 040 3126 501, tiina.hietasara@evl.fi Tiedustelut: Juha Eklund, 040 3126 500, juha eklund@evl.fi

TERVETULO LA 17.9.2022

LAPPEENRANNAN SEURAKUNTIEN

Kastepäivään

KUTSUMME KASTETTAVIKSI 0-14 -VUOTIAITA LAPSIA JA NUORIA

LISÄTIETOJA LAPPEENRANNANSEURAKUNNAT.FI/ KASTEPÄIVÄ

LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT⁺

TOIVON IKKUNA MAAILMALLE

Seurakuntien yhteinen

TOIVON IKKUNA MAAILMALLE -kauppa

Valtakatu 32

Avoinn: ma-to klo 11-16, pe klo 11-15 sekä kuun viimeinen lauuantai klo 10-14

Lahjatavaroita sekä kahvitarjoilua

Tule piipahtamaan ostoksille!

Valtakatu 32, Lappeenranta

LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT⁺

HIIHTORETKI KILOPÄÄLLE SAARISELÄLLE 25.3. - 1.4.2023

Hinta 650 eur / hlö sisältää matkat, täysihoidon ja vetäjien toiminnan.

Ilmoittautuminen 31.1.2023 mennessä

(31.10.2022 saakka 50€ edullisemmin):

www.lappeenrannanseurakunnat.fi tai

Sammonlahden srk-toimisto; 040 3126 208

tiina.hietasara@evl.fi

OHJELMA

Aamuisin yhteistä ohjelmaa

Päivät vietetään laduilla/rinteessä

Iltaisin yhteistä ohjelmaa

Vetäjinä Juha Eklund ja Ritva Tamminen

Tiedustelut Juha Eklund, 040 3126 500 juha eklund@evl.fi

MIEKIN TEEN TAIDETTA

VOIKO KEHITYSVAMMAISILLA olla oma taidenäyttely? Voiko heitä osallistaa kulttuurin tuottamiseen ja esittämiseen harrastukseen, jopa työn kautta? Näitä kysymyksiä pohti Lappeenrannan kehitysvammaisten tuki ry:n puheenjohtaja **Mervi Hendunen** ja päätyi vastaukseen kyllä, ainakin harrastuksena.

Galleria Pihatossa toteutui Erityistaiteen yhteisnäyttely elokuussa 2022, ensimmäinen oli vuotta aikaisemmin, 2021 elokuussa. Tarkoituksena oli edistää erityistaiteen tekijöiden näkyvyyttä tasa-arvoisina taiteen ja kulttuurin tuottajina. Näyttelyssä oli esillä erityistaiteen piiriin kuuluvien ammatti- ja harrastetaiteilijoiden teoksia; mm. akryylimaalaus, grafiikanvedoksia, sekä kolmiulotteista taidetta.

Näyttelyyn oli avoin haku. Teokset olivat työstetty niin opiskelussa kuin kodeissa ja porvoolaisen Ateljee Eivor ry:n kautta. Tapahtuma osallisti kehitysvammaisia ei vain taiteen tekijöinä vaan he myös he haastattelivat näyttelyn kuratoijiksi hakeneita opiskelijoita ja toimivat näyttelyssä palkattuina galleria-apulaisina. Kuratoijina toimivat LAB-ammattikorkeakoulun kuvataideopiskelijat **Noora Huolman** ja **Sonja Nuppola**.

Taiteen tekeminen ja siitä voimaantuminen täytyisi olla mahdollista kaikille, ei vain katsojina ja vastaanottajina. Kehitysvammaisten moniosaaminen jää usein käyttämättä heidän tarvittaessa hyvin erilaisia apuja. Tiedon saanti ja mahdollisuus osallistua nostaa kynnystä tehdä ja toimia, mutta sopivaksi räätälöity yksilöllinen tuki mahdollistaa heidän osallistumisensa myös

kulttuurin saralla. "Jos tunnet yhden kehitysvammaisen, tunnet vain yhden, et kaikkia" kuvasi Hendunen avustamista tarvitsevien erilaisuutta ja kehitysvammojen kirjavuutta. Eritysryhmien harrastusmahdollisuuksia löytyy Lappeenrannassa jonkin verran musiikin ja teatterin osalta. Hendusen tiedossa ei ole kuvataiteen erityisryhmää. Toisaalta integrointi muihin toimijoihin on mahdollista tapauskohtaisesti. Kulttuurin tekeminen työtoimintana ei ole vielä toteutunut Lappeenrannassa. Eritysammattikoulussa voi opiskella kuvataiteen ja musiikkialan perustutkin- non ja valmistua näin ammattiin. Peruskoulualajalta kuvataiteen musiikki ovat vahvasti harjaantumisopetuksessa ja sen toivoisi jatkuvan aikuisuudessa niin harrastuksena kuin työtoimintana ammattiin valmistuneille.

— 60-vuotisjuhliaan samal-

Jukka Kosonen

MISSIO2022

MISSIOILTAPÄIVÄ "Suuremmassa mukana"

Lauritsalan seurakuntakoti la 17.9. klo 13-16.30

Vieraana Jukka Jämsen, kahvit (vapaaehtoinen maksu)

Ilmoittautumiset to 8.9. mennessä: matti.anttila@evl.fi, 0403126413

Kerro mahdollinen erityisruokavalio.

MAJATALOILTA la 17.9. klo 18 Lauritsalan kirkossa

Parituntinen hyvän musiikin, iloisen puheen ja virvoittavien rukousten äärellä. Mukana mm. Jukka Jämsen, Miina Merisalo & co Järj. Lauritsalan seurakunta

SANAN JA RUKOUKSEN ILTA su 25.9. klo 18 Joutsenon kirkossa

Vierailijana Turcka Aaltonen. järj. Joutsenon seurakunta

HARRASTUKSET

Retkeilystä voimaa ja mielenrauhaa

Suomen luonto tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet tutustua luontoon ja rauhoittua. Myös lähialueilta löytyy erinomaisia luontokohteita kaikentasoisille retkeilijöille.

UT-tiedekirjaston tietopalveluneuvoja **Paula Saveliuksen** kokenut retkeilijä. Omien sanojensa mukaan hän viettää lähes kaiken vapaa-aikansa luonnossa liikkumisen ja mökkeilyn parissa.

— Se on hyvää vastapainoa omalle työlle, Savelius sanoo. Kulunut kesäkin on mennyt lähinnä retkeilyssä eri kohteissa, joten kuunnellaan, mitä vinkkejä hänellä on antaa meille vähemmän luontopolkuja kuluttaneille – ja miksei kokeneillekin retkeilijöille.

Savelius kertoo luonnossa liikkumisen yhdeksi hienoimmista piirteistä vuodenajat ja sen, miten samat kohteetkin näyttävät ja antavat eri vuodenaikoina eri puolen itsestään. Hän suosittelee käymään samoissa maisemissa eri vuodenaikoina.

— Itselle tärkeintä on hitaus ja kiireettömyys, että ehtii kuvata ja pysähtyä. Kiireen tulee loppua, kun lähdetään luontoon.

Kesällä kannattaa hyödyntää Saimaata, sikäli kuin on mahdollista. Savelius kertoo mm. kolonneensa soutuveeneen kanssa Sunisenselän saaret, joihin pääsee hyvin myös talvella hiihtämällä.

— Ne ovat lähellä ja niihin saa hyvän päiväretken aikaiseksi.

Tänä kesänä hän pääsi purjeve-

neellä tutustumaan Suur-Saimaaseen. Savelius suosittelee tutustu-

maan Ilkonsaareen, mikäli sinne pääsee omalla tai yhteiskuljetuksilla.

— Se on metsäinen, mutta siten sieltä löytyy monta tsasounaa tai skittoa, joihin on ollut tosi mielenkiintoista tutustua. Siellä on myös luontopolku. Hän mainitsee Suur-Saimaalta myös Pullikaisen, missä kannattaa käydä, jos omaa veneen.

”Kiireen tulee loppua, kun lähdetään luontoon.”

PAULA SAVELIUS

Savelius mainitsee lähikohteista myös Kaupunginlahden edustalla sijaitsevan Karhusaaren, jossa on mahdollisuus lyhyeen luontopolkuun ja jossa on useampi levähdyspaikka nuotioineen.

Yksin vai porukalla?

Retkeilyä voi harrastaa niin yksin kuin porukassakin. Savelius kertoo retkeilevänsä pääsääntöisesti miesystävänsä kanssa. Varsinkin yön yli retket on mukavampi taittaa porukassa tai kahdestaan, muttei yksinkään retkeily ole mahdotonta. Savelius ei ole tuntenut noin 15 vuoden retkeilyko-

Paula Savelius kehottaa vierailemaan lintutorneissa, vaikka et olisikaan lintuharrastaja.

kemuksen aikana turvattomuutta retkikälän.

— Ihmiset ovat pääsääntöisesti hyvällä mielellä luonnossa, eikä petoeläimiä tai muita suurempia eläimiä ole näkynyt. Jälkiä kyllä, mutta itse jälkien jättäjiä silmiin ei ole osunut. Aika rauhallista saa olla.

Mukana on aina kännykkä, johon Savelius on ladannut karttasovelluksen.

— Sitä suosittelee vahvasti, varsinkin jos liikkuu paljon yksin. Savelius myöntää, että eksyttyä on tullut useampaan kertaan, mutta karttasovellus on pelastanut jokaisella kerralla. Hänellä retkivarausteisiin kuuluu myös varavirtalähde, varsinkin pidemmällä tai yön yli ajoittuvilla reissuilla.

Retkeilystä on moneksi

Luonnossa liikkumiseen voi yhdistää monet aktiviteetit. Näin on myös haastateltavani laita. Savelius kertoo koko retkeilyharrastuksensa tavallaan alkaneen valokuvauksesta ja yhä kamera kulkee repussa mukana kaikkialle. Luonnossa liikkuminen vei kuitenkin

muutoinkin mukanaan ja nyt repussa on myös aina kassi sienille ja marjastusaikaan marjoille. Syksyllä kohteeksi valikoituvat erityisesti karpalosuo.

— Sienestys ja marjastus tuovat syksyn retkille oman vireensä ja nämä retket ovat omalla tavallaan hyvin palkitseviäkin.

Savelius näkeeikin luonnossa liikkumisen hienoudeksi juuri sen, että sitä voi hyödyntää niin monin eri tavoin.

— Kuka huomaa sienet tai marjat, kuka tarkkailee lintuja tai eläinten jälkiä, kuka kasveja. Tai valokuvaa tai vain nauttii kiireettömyydestä ja hiljaisuudesta.

Missä sitten on retken ja normaalin kävelynkin ero?

— Ehdottomasti eväät, naurah-
taa Savelius.

— Eväät tekevät retkestä retken, ilman niitä se on vain pelkkä lenkki. Savelius kuvaakin, että tuntuu kuin olisi minilomalta, kun mukana on eväät ja kiireettömyys. Vaikka kyse olisi vain päivän retkestä.

— Viikonloppukin tuntuu pidemmältä, kun käy retkellä luon-

nossa, suunnittelee ja valmistautuu kuin matkalle lähtöön.

Talvella retkeilyä voi harrastaa hiihtämällä ja kesäretkiin liittyy Saveliuksella aina uiminen.

— Useimmiten retkikohteet valitaan aina siten, että niissä on mahdollisuus uimiseen, Savelius hymyilee.

Esimerkiksi tämän kesän telttakohteista hän mainitsee Savitai-paleella sijaitsevan Lepänkannon, jossa on matala, kirkasvetinen hiekkaranta.

Paula Saveliuksen vinkkejä lähialueelle

• **Kummakivi Ruokolahdella.** Vaikuttava ilmestys. Valtava kivi tasapainottelee kalion päällä.

• **”Jääkauden jäljet, kivikauden ihminen”-polku** (pissimillään 15 km) ja **Orainpolku** (8 km) **Savitai-paleella.** Reitit kiertävät hienoissa maisemissa. Sijaitsevat Kuolimojärven eri puolilla. Syysretkeä suunnitteleville Orainpolku on erinomainen kohde. Reitin varrella on **Luotolahden** vuori, josta erinomaiset ruskänäikymät. Myös lyhyempiä reittejä mahdollisuus valita.

• **Kauriansalmen näköalatorni Suomenniemellä.** Näköalatornin lisäksi eri pituisia luontoreittejä. Viime vuosina on näkynyt enemmän ihmisiä luonnossa, joitain vuosia sitten ei nähnyt juuri ketään. Ehkä korona-aika on lisännyt luonnossa liikkumisen suosiota.

• **Hämmäauteensuo Lappeenrannassa.** Erityisesti lapsiperheille sopiva. Lyhyt, pitkospiuta pitkin pääsee laavulle. Siellä on suomaisemaa ja erämaisemaa, vaikka on lähellä kaupunkia.

• Jos haluaa pidemmän ret-

ken, **Taipalsaarella** esimerkiksi on **Haikkaanlahden retkeilyreitti**. Pissimillään 18 km, mutta myös lyhyempiä reittejä on mahdollisuus valita. Siellä on kaksi laavuakin, jotka on hyvin sijoiteltu kummankin puoliskon puoliväliin.

• **Naurissaari, Nuottasaari ja Ruohosaari** Sunisenselällä Lappeenrannassa. Veneellä tai hiihtäen pääsee perille. Laavuja.

• **Karhusaari Kaupunginlahden edustalla.** Hyvä kohde lapsiperheille. Polku noin 1,5 km. Laavu ja nuotio-paikkoja sekä WC:t. Vesikuljetus Karelia-Linesin veneillä kesäisin. Sopiva hiihto- tai kävelymatkan päässä jäätä pitkin talvella.

• **Haukkavuori ja Haukkavuoren luontopolku Ruokolahden ja Rautjärven rajalla.**

• **Kärnäkosken linnoitus ja laavu Savitai-paleella**

• 1,5 km pitkä hiekkaranta **Huuhnaranta Ruokolahdella**

• **Ylämaan kivi- ja luontopolku** (13 km)

• **Tolpänkankaan luontopolku** (5 km) **Luumäellä.** Polun varrella Karhulammen laavu.

• Kannattaa hyödyntää myös lintutorneja, vaikka ei lintuja tarkkailisikaan.

Jokainen voi retkeillä

Savelius kertoo huomanneensa ihmisten löytäneen mukavasti luontoreitteille.

— Selvästi enemmän on nykyään ihmisiä reiteillä kuin esimerkiksi 10 vuotta sitten. Varmasti korona-aika on tuonut lisäbuustia luontomatkailelille ja -retkeilylle.

Kuka hyvänsä voi aloittaa retkeilyn, eikä erityisiä varusteita tarvita varsinkaan kesän päivätretkillä.

— Riippuu tietysti minkä pi-

tuisia patikoita harrastaa ja yöpykö matkalla ja miten, Savelius tiivistää. Myös vuodenaika ja reitin vaikeusaste vaikuttavat luonnollisesti varusteisiin ja varautumiseen.

— Kannattaa valita reitit realistisesti omien voimien ja resurssien mukaisesti. Varsinkin ylläpidetyt ja merkityt reitit on yleensä merkitty vaikeusastein. — Ja ne riittävät eväät ja juomiset mukaan.

EIIA FABRITIUS

Kaikki osallistuivat yhteiseen ohjelmaan. Tekemistä vauhditti iloinen puheensorina.

Ukrainalaisten lasten kesäinen leiripäivä nautti suurta suosiota

Sammonlahden seurakunnan järjestämä ukrainalaisten leiripäivä toteutettiin yhdessä Lappeenrannan seurakuntien diakoniatyön, Ukraina-avustusryhmän ja vapaaehtoisten kanssa Kesärannan leirikeskuksessa Joutsenossa 9.8.2022.

Kesäinen päivä helli osallistujia elokuun alkupuolella. Kesärannan leirikeskukseen saapui bussilastillinen ukrainalaisia lapsia ja nuoria vanhempieneen viettämään rennosta yhdessäolosta ja pienestä yhteisestä puuhastelusta. Ja tietenkin ohjelmassa oli lasten ja nuorten suursuosikki: uiminen saunomismahdollisuuksi-neen. Ruokailua ja makkaranpistoa unohtamatta.

Kommunikaatiosta huolehdittiin englanniksi, venäjäksi ja ukrainaksi suomen kielen lisäksi. Mukana oli sekä ukrainaa osaavia vapaaehtoismuoria Itä-Suomen koulusta ja lukioista että ukrainain ja venäjänkielentaitoisia vapaaehtoisia ja henkilöstön edustajia. Asiat tulivat selitetyiksi ja jae-tuiksi joko suoraan tai tulkaten.

— Tärkeintä minusta tässä on yhteistyö, sanoo idean äiti, Sammonlahden seurakunnan diakoniatyöntekijä **Anni Wahlroos**.

Esimerkkinä hän mainitsee bussikuljetuksen, jossa Vento antoi bussin veloituksetta käyttöön ja bussin kuljettajana toimi ilman palkkiota autokoulun opet-taja **Maarit Mäkinen**.

— Olemme tosi kiittolisia avus-ta ja eri tahojen mukana olosta, Wahlroos toteaa.

Tulkkina toiminut Lauritsalan seurakunnan kanttori **Maria Kuusiniemi** kertoi osallistujien ole-van innokkaasti mukana tehtävissä ja heillä on valtava halu oppia niin kieltä kuin kulttuuriakin.

— Tällaiset tilaisuudet ovat hyvin tärkeitä, sillä monet heistä asuvat erillään toisistaan. Kom-munikaatiota paikallisten kanssa on saatantun häiritä yhteisen kie-

Anastasia ja Pavlo Krutko viettivät isä-tytär -päivää Kesärannassa. Tuotoksena mm. Anastasian suunnittelema aarrearkku pikkutavaroille.

len puute.

Kuusniemi kertoo keskuste-luissa nousevan jatkuvasti halun tulla osaksi suomalaista yhteis-kuntaa, kun he ovat täällä.

— Ukrainalaiset haluavat tehdä töitä ja osallistua.

Kommunikaation puutetta ei ollut kuitenkaan yhteisen ohjel-man parissa. Kaikki osallistuivat ikään ja sukupuoleen katsomatta innokkaasti suunniteltuihin as-karteluihin ja tekemiseen, joissa syntyi toinen toistaan hienompia aarrearkkuja.

Hienoa yhteistyötä tekivät mm. **Anastasia** ja **Pavlo Krutko**. Anastasia oli tullut leirille yhdessä isänsä Pavlon kanssa.

— Mukavinta on nähdä lasten nauttivan touhuilusta, Pavlo to-teaa.

Kesäinen leiripäivä toi mieleen myös omat lapsuusmuistot Ukrainasta, jolloin kesäleireillä saattoi olla 200 lastakin, päivien täy-tyessä erilaisista urheilusta, lau-lamisesta ja muusta yhteisestä tekemisestä. Leireillä myös oltiin pitkään erossa vanhemmista. Yhteistä niin lapsuuden kesille kuin tällekin päivälle oli luonnon kes-kellä oleminen, mikä on hänelle mieluista.

Anastasia kertoi olleensa ke-väällä 3 kk esikoulussa Joutse-nossa ja siirtyvänsä nyt 1. luo-kalle. Anastasian luokalla on eri maista tulleita oppilaita. Ryhmä ja opettajakin on tuttu keväältä, joten hän ei erityisemmin jännitä koulun alkua. Mukavinta koulus-sa Anastasian mielestä on ope-tella kirjoittamaan ja harjoitel-la kirjainten tekemistä. Anastasia kertoo, että isoveli menee myös syksyllä kouluun, vaikka Ukrai-nassa hän on jo koulunsa päättä-nyt. Pavlo-isä näkee hyvänä, että lapsilla on mahdollisuus koulun käyntiin ja sitä kautta oppia myös suomea.

Päivän selvästi suosituin akti-viteetti oli lasten ja nuorten mie-lestä uiminen. Päiväkahvin aikana useimmiten kuittu kysymys oli-kin: ”joko saa mennä uimaan?”

Järjestäjät saivat kuulla mo-neen kertaan kiitosta päivästä. Mukana olleille vanhemmille oli tärkeää nähdä ja seurata lasten iloa, mitä monet vanhemmista korostivatkin. Yleinen toivomus näytti olevan, että vastaavanlai-sia päiviä järjestettäisiin lapsille jatkossakin.

EIIA FABRITIUS

Tiina Hietasara

LUOMAKUNTA TARJOSI KAUNEINTAAN EKUMEENISELLA PYHIINVAELLUKSELLA

PEILITYNY Saimaa kimmeltelee elokuun auringossa. Iloinen puheensorina täyttää Joutsenon Nuotioveljien S/Y Toverin kan-nen lipuessamme Kaukaanse-lällä ali Luukkaansalmen sillan.

Edellämme kulkeva seurakunnan Reiska-vene koukkaa vasemmal-le kohti Tullisalmea. Määränpää on molemmilla aluksilla sama: Suur-Saimaan Ilkonsaaret.

Päivä on alkanut hetkeä aiem-min Lappeenrannan satamas-sa, johon kokoontui ilahduttavan suuri joukko sekä luterilaisen että ortodoksisen seurakunnan jäse-niä koko Etelä-Karjalan alueelta. Matkaseurueen jakauduttua me-ripartion Toveriin sekä seurakun-nan vastakunnostettuun Reiskaan, pääsi ekumeeninen pyhiinvael-luksemme alkamaan.

Matkaa tehdään mitä parhaas-sa veneilyssä. Auringko pais-taa lähes pilvettömältä taivaalta, ja Toveri halkoo Saimaan pintaa vain satunnaisten kanssaveneili-

jöiden nostattaessa kevyttä aal-lokkoa. Kyytiläisillä on hyvin aikaa ihastella maisemia Keskisenselän pikkusaarista Päihänniemen hie-noihin hiekkarantoihin ja lopulta Ilkonselän aavaan näkymään.

Perillä meidät ottavat vastaan kirkkoherra **Juha Eklund**, Reiskaa kipparoineet erityisdiakoni **Ari Tuomikoski** ja erityisnuorisotyönoh-jaaja **Juho Karjalainen** sekä orto-doksisen seurakunnan isä **Markus Petsalo** ja Toverin kyydissä mat-kannut kanttori **Jarmo Huttu**. Skiit-tasaaren rovastinkalliolle johtavaa polkua on vastikään parannettu, joten kulku venelaiturista päivän ensimmäiseen hartaushetkeen käy sujuvasti. Keskellä kalliota saareen tulijoita tervehtii Konnunson van-kilapyhäkön vanha kattoristi, joka muistuttaa omalla tavallaan eku-meenisesta toiminnasta myös van-kilasielunhoidon näkökulmasta.

Luterilainen hartaus alkaa kant-tori **Johanna Sientolan** harmoni-kalla soittamalla Saimaan rannan

laululla, sekä myöskin hyvin tee-maan sopivalla virrellä 135 Juma-la loi auringon, kuun. Kirkkoherra Juha Eklund on valinnut hartauden aiheeksi luomakunnan sunnuntain, mikä sopii luonnon keskellä pi-dettävään hetkeen mitä parhaiten. Puheessaan Eklund nostaa esille luomakunnan sunnuntain Raama-tun teksteissäkin mainittuja, ajan-kohtaisia ajatuksia ikuisen elämän tavoittelusta, hyvän ja pahan tie-tämisestä sekä maiden, metsien, vesien ja koko ilmaston varjele-misesta. Hartaushetki päättyy niin ikään Johannan harmonikalla soit-tamaan Ilta Saimaalla.

Rovastinkalliolta jatketaan mat-kaa skiihtapolkua pitkin läpi Ilkon-saaren. Skiihtoja, eli ns. pienois-luostareita on saarella yhteen-sä viisi: kolme tsasounaa ja kaksi pientä kirkkoa. Isä Markus Petsalo ja kanttori Jarmo Huttu pitävät ortodoksisen hartaushetken Sta-rajä Ladogan Georgios Voittajan pienoiskirkolla. Lähes kaikki yli

Tiina Hietasara

70 pyhiinvaeltajasta kiertävät loputkin skiihtä aina saaren toi-seen päähän ja takaisin.

Kierroksen jälkeen nautitaan Tuosan emäntien valmistama-ta retkilounaasta venelaiturin kupeessa olevalla grillikatok-sella. Ruokailun ja kahvitte-lun lomassa iloitaan kiireettä-mästä yhdessäolosta, kauniis-ta elokuun säästä sekä upeis-ta Suur-Saimaan maisemista. Paluumatkalle lähdetään sekä ruumis että sielu ravittuna.

TIINA HIETASARA

AAMUKAHVILLA

Maailmantilanne vaikuttaa myös pelastustoimintaan.

Turvallisuus on vakaan yhteiskunnan pilari

Maailmanpolitiisilla tilanteilla on oma vaikutuksensa myös pelastustoimintaan. Pelastustoimen ja muiden viranomaisten tulee pitää kansalaisten turvallisuuden tunnetta yllä kriiseissä ja kriisiaikoina. Meillä Suomessa ja Etelä-Karjalassa on kansalaisten luottamus turvallisuudesta vastaaviin viranomaisiin korkealla ja sellaisena sen tulisi pysyä, sanoo Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen pelastusjohtaja **Erkki Hokkanen**.

Hokkanen puhuu ajan ja oman kokemuksen muutoksesta. Hän on tehnyt kuudella eri vuosikymmenellä 42 vuoden työhistorian pelastustoimen eri tehtävissä. Maakunnan pelastusjohtajana hän on toiminut vuodesta 2004 alkaen, jolloin Etelä-Karjalan pelastuslaitos perustettiin. Lauritsalan Tirilän VPK:n poikaosaston kasvatti jää tulevana vuodenvaihteena virastaan eläkkeelle.

Mieluinen, mutta yllätyksellisen valinta Lappeenrannan Linnoituksen isännäksi muutama viikko sitten seuraavaksi vuodeksi oli perusteltu myös kaupungin turvallisuusteemalla.

– Menin armeijan jälkeen Kaukaan tehtaalte töihin, jossa silloinen tehtaan palopäällikkö **Kauko Väkeväinen** houkutteli alalle. Aloitin kesätöillä ja siitä opiskelujen ja eri tehtävien kautta olen päätenyt tähän, kertoo Hokkanen.

Tavallaan alueellinen ympyrä hänen kohdallaan sulkeutuu, kun Lauritsala saa uuden paloaseman Kaukaalle, jonka harjannostajaisiin Hokkanen oli lähdössä haastatteluamme seuraavana päivänä.

– Paljon on muutoksia ja asioi-

ta tapahtunut matkan varrella. Yksi murrosvaihe oli vuonna 2004, jolloin pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi yksittäisiltä kunnilta 22 alueelliselle pelastuslaitokselle. Monet vastustivat muutosta. Tutkimukset kuitenkin osoittavat, että muutos oli tarkoituksenmukainen ja kustannustehokkaampi sekä paransi yhteistyötä, sanoo Hokkanen.

Hyvinvointialueeksi vuoden alusta

Seuraava muutoksen murros on vuoden 2023 alku, jolloin palo- ja pelastustoimi siirtyy Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle. Muutos on osa soteratkaisua. Vaikka Erkki Hokkanen onkin tuolloin jo eläkeläinen, niin alan ihmisenä hänellä on huoli tulevasta ja se on, että miten alan rahoituksen käy? Riittääkö valtiolta sitten tuleva rahoitus pienemmille hyvinvointialueille, kuten meille Etelä-Karjalaan?

– Tämä meidän laitoksen koneisto on kuluneiden vuosien saatossa viritetty hyvään kuntoon. Kaikki niin sanotut ”löysät on vedetty pois” ja kustannukset ovat kurissa. Meillä on hyvin motivoitunut henkilöstö ja toimintamme kannalta vapaaehtoisten sopimuspalokuntien kanssa sovittu järjestelmä auttaa merkittävästi toimintaamme, kertoo Hokkanen.

– Toimintamme lähtökohta on ennaltaehkäisy ja nopea avun antaminen. Pelastuslaitoksella varaudutaan tulevaisuuden haasteisiin. Seuraamme onnettomuuksia, miten ne tapahtuvat ja mistä syystä jonkin tyyppin onnettomuudet ovat kasvussa. Esimerkiksi maailmankuvista laajat metsä-

Pelastusjohtaja Erkki Hokkanen tietää, että kansalaisten luottamus pelastusviranomaisiin on hyvällä tasolla ja sellaisena sen tulisi myös pysyä. Taustalla pelastuslaitoksen uusinta kalustoa.

Keijo Martikainen

palot ja säiden ääri-ilmiöt voivat olla todellisuutta joskus Suomesakin, niin siksi niihin varaudutaan nyt, sanoo Hokkanen.

– Kansalaisten omaa kriinsietokykyä on myös syytä pitää yllä. Yksi kriisikestävyyden mittari on, että jos pärjää kolme vuorokautta kotona asianmukaisen kotivaran turvin, on se hyvä kriinsikestävyyden merkki. Jos somessa ja julkisuudessa esillä olleet asiat huolettavat, kannattaa niistä keskustella läheisten ja viranomaisien kanssa.

Yksilökeskeisten kansalaistaitojen parantaminen ja kotona asumisen turvallisuus ovat Hokkasen mielestä isoja kehittämi-

sen kohteita. Hän toivoo, että ihmiset huomioisivat nykyistä enemmän toisensa arjen elä-mässä.

– Koen, että elämme aikaa, jolloin itsekkeskeisyys ja oman edun tavoittelu ovat kasvussa. Olisi tärkeää olla kanssakulkijoita toisillemme, jotta syrjäytymistä voitaisiin estää. Kuulumisien kysyminen ei vaadi paljon, mutta sillä voi olla suuri merkitys, varsinkin nuorille, sanoo Hokkanen.

Someasioissa Hokkanen heittää yleisölle pelastustoimissa työskentelevien toiveen, ettei onnettomuuksissa oltaisi ottamassa heti itse pelastustoimintaa häiritseviä kuvia ja selfiekuvia tapah-

tumista, vaan annettaisiin pelastajien tehdä omaa työtään.

Seurakunnan kanssa paljon yhteistyötä

Erkki Hokkaselle on seurakunnan toiminta ja sen asiat tuttuja monilla tavoin. Tuosan leirikeskus on muistoissa monista leireistä. Diakonia tekee paljon ihmisten henkistä auttamista ja huoltoa. Pelastuslaitoksella seurakunta on mukana joulurauhan julistuksessa joka on tarpeen, koska siellä ollaan valmiudessa myös jouluna.

– Pelastuslaitoksen ja seurakunnan välisestä työnjaosta onkin sanottu humoristisesti, että me hoidamme nämä tämän puoleiset pelastustehtävät ja seurakunta ja kirkko hoitaa tuonpuoleiset tehtävät, heittää Hokkanen naurahtaen lopuksi. Mutta pelastajatkin ovat inhimillisiä ihmisiä ja voivat tarvita keskusteluja ja apua.

Erkki Hokkasen tuleviin eläkepäiviin liittyy vahvasti kaunis luontomme ja Saimaa. Eläkkeellä ollessa lähden suunnitteluun on sitten aikaa enemmän kuin se viisi minuuttia, mikä on tullut pitkän työhistorian aikana tutuksi lähtönopeudeksi.

KEIJO MARTIKAINEN

SEURAKUNTATERVEHDYS ILMESTYY

seuraavan kerran 26. lokakuuta ES Keskiviikon välissä vaaliextrana. Luvassa on runsaasti tietoa tulevien seurakuntavaalien tiimoilta.

Voit lähettää palautetta, juttuideoita ja materiaali ehdotuksia lukijanpalstalle 30.9. mennessä lehden verkkosivun lomakkeen kautta tai sähköpostilla: eija.fabritius@evl.fi.

Lehti on saatavissa sähköisessä muodossa verkkosivuillamme lappeenrannanseurakunnat.fi/seurakuntatervehdys.

Verkkosivuiltamme lappeenrannanseurakunnat.fi löydät myös ajankohtaiset blogimme ja uutisemme.

Hyvää syksyä!

Seuraa meitä myös somessa:

facebook.com/lappeenrannanseurakunnat

instagram.com/lprseurakunnat

twitter.com/lprseurakunnat

youtube.com/lprseurakunnat